

10 gr.

ABC

10 gr.

NOWINY CODZIENNE

Nr. 408 A

Warszawa, wtorek 28 grudnia 1937 r.

Rok XII

Zydzi nie mogą być przyjmowani w poczet obywateli Katowic

W ubiegły piątek odbyło się zebranie Związku Zachodniego w Katowicach.

Niebywałe poruszenie wywołało wśród zebranych zgłoszenie doniesłego wniosku o wystąpienie do magistratu m. Katowic z żądaniem natychmiastowego zaprzestania przyjmowania żydów w poczet obywateli miasta.

Wnioskodawcy stwierdzają, iż gwałtowny napływ obcego żywiołu żydowskiego zagraża polskości Katowic.

Wniosek wywołał gorącą dyskusję, przy czym wszyscy mówcy potwierdzali konieczność bez-

względne odizolowania Katowic. Rezolucja, po dyskusji, została jednomyślnie przyjęta.

Natychmiastowe zaprzestanie przyjmowania żydów w poczet obywateli Katowic byłoby ogromnym krokiem ku spolszczeniu Śląska, gdyż żydzi są tam żywiołem sprzyjającym germanizacji, a przy tym odgrywają bardzo szkodliwą rolę pod względem gospodarczym.

Należy zaznaczyć przy sposobności, że na wiosnę b. roku zjazd delegatów kupców polskich z całego Górnego Śląska uchwalił rezolucję, domagającą się od władz

administracyjnych wysiedlenia żydów z pasa nadgranicznego Śląska ze względu na bezpieczeństwo granic.

Niestety nie wiadomo czy po uchwaleniu rezolucji wybrany i mianowany zarząd w osobach p. Jeżykiewicza i syndyka Chorażego przedsięwziął jakiekolwiek kroki, by tak ważną sprawę posunąć naprzód.

Przecież był to ich najbezpieczniejszy obowiązek.

Tymczasem sprawa wysiedlenia żydów z pasa granicznego poszła w niepamięć i żydzi po daw-

nemu prowadzą na wielką skalę przemysł o czym świadczą choćby głośne procesy przemysłowe jak Kantora i inne.

Sprawa obrony Katowic przed zalewem żydowskim nie może tak ugrząźć jak poprzednia, musi być doprowadzona do końca.

Składy drzewa w ogniu Woda zamarzała w sikawkach przy ratowaniu tartaku w Skolem

LWÓW, 27. 12. Ubiegłej nocy wybuchł w Skolem groźny pożar w Zakładach przemysłu drzewnego braci Groedów. Ogień wybuchł w głównym budynku administracyjnym i poważnie zagrażał spalaniem całego zapasu drzewa tartaczanego, nagromadzonego w pobliżu.

Dzięki energicznej akcji straży pożarnej, udało się jednak ogień umiej-

scowić i spłonęło jedynie drugie piętro budynku administracyjnego. Straty wynoszą około 200 tysięcy złotych.

Podczas gaszenia pożaru, jeden z robotników spadł z dachu drugiego piętra i wskutek krwotoku zmarł na miejscu. Dwaj inni robotnicy podczas akcji ratunkowej zostali ciężko ranni. Akcje ratunkową utrudniał silny mróz, który ścinał wodę już u nasady węży gumowych.

„Karnawał Dziecięcy” Wymiana kuponów na bezpłatne karty wstępu odbywać się będzie we środę i w czwartek w kantorze ABC

Cierpliwość Wasza, Kochane Działeczki. Zostanie wkrótce nagrodzona. Za niespełna już bowiem tydzień, gdyż w poniedziałek dnia 3 stycznia 1938 r. o godzinie 12 w południe w wielkiej sali Garnizonowego Kasyna Oficerskiego (Al. Szucha 29) odbędzie się uroczysty przez Was i z niecierpliwością oczekiwany „Karnawał Dziecięcy”, urządzony przez ABC.

Tych kilka jeszcze dni szybko minie. A po tym czeka Was wesoła i radosna zabawa, jaką będzie „Karnawał Dziecięcy” ABC.

Nikt z Was nie wątpi, że „Karnawał Dziecięcy” będzie wesołą i miłą zabawą, że przyniesie on Wam wiele radości, boć przecież ujrzeć śliczne przedstawienie teatryku p. Ortyma, a poza tym ABC przygotowało dla Was wiele jeszcze miłych niespodzianek.

W „Karnawale Dziecięcym” uczestniczyć mogą wszystkie dzieci Czytelników „ABC”, które starannie wycinały i składały zamieszczane w „ABC” w ciągu grudnia b. r. kuponu. Kuponów tych jest 20. Dzisiaj zamieszczamy ostatni kupon.

Jutro t. zn. we środę dnia 29 b. m. oraz we czwartek, dnia 30-go bm. zebrane przez Was kupony wymienian będzie na bezpłatne karty wstępu kantor ABC, Al. Jerozolimskie 3a, pok. 11 w godz.

8 — 19. Brakujące kupony zastąpić można tak zw. kuponem zastępczym, zamieszczonym w „ABC” w dn. 17 bm.

Jeśli któreś dziecko zgubiło kilka kuponów numerowanych, to musi zaopatrzyć się w tę samą ilość kuponów zastępczych. Aże-

by bowiem otrzymać bezpłatną kartę wstępu na „Karnawał Dziecięcy” należy złożyć w kantorze „ABC” 20 kuponów. Numery „ABC” z dn. 17 bm., w których jest kupon zastępczy nabyć można również w kantorze „ABC”, Al. Jerozolimskie 3-a, pokój 11, w godz. 8 — 19.

Protest kobiet Polek przeciw represjom wobec młodzieży

Kobiety Polki m. Lwowa zgłosiły na ręce wojewody lwowskiego dr. Biłyka protest w sprawie brutalnych metod tłumienia dążeń młodzieży walczących o ghetto na uczelniach.

W złożonym memoriale piszą kobiety Polki:

My kobiety Polki miasta Lwowa, a przede wszystkim matki, rozumiemy dobrze dążenia i cele naszej młodzieży, gdy nie tak dawno przytłumimy na ulicach miasta na próby ruchów komunistycznych pod przewodem żydów i codziennie czytamy o

procesach komunistycznych, których rej wodzą żydzi, gdy w szkołach wszystkich słupki od powszechnych po najwyższe zakłady naukowe zagrzeżdżają się jacełki komunistyczne, a w skłótkach księżkach znalazły się notatki, że „bez żydów Polska jest zerem”, gdy nawet w wojsku usiłowano podobne jacełki przemycić!

Nie dziwimy się więc, że młodzież nasza nie chce siedzieć na ławkach szkolnych razem z ludźmi, w których widzi ukrytych wrogów Ojczyzny i ładu społecznego.

Japończycy ukarzą winnych napadu na „Lady Byrd”

TOKIO, 27.12. Agencja Domei donosi: Wiceminister spraw zagranicznych Horniuszu przyjął wczoraj ambasadora W. Brytanii

Craigie i omówił z nim sprawę incydentu z „Lady Byrd”. Przedstawiciel Ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył dziennikarzom, że władze japońskie prowadzą energiczne śledztwo, które umożliwi udzielenie wyczerpującej odpowiedzi na brytyjską notę w sprawie incydentu z „Lady Byrd”. Jest jednak rzeczą wątpliwą, aby odpowiedź ta mogła być udzielona przed Nowym Rokiem.

Przedstawiciel Ministerstwa stwierdził w dalszym ciągu możliwość odwołania szeregu oficerów japońskich — prócz adm. Mitsunami — winnych w zajściu „Panay”.

Władze japońskie prowadzą również śledztwo w celu ustalenia, czy istotnie jeden z krążowników japońskich, ścigając dżonkę chińską, naruszył eksterytorialność wód Hong-Kongu.

Przedstawiciel Ministerstwa za pewnił, że rząd Stanów Zjednoczonych nie zabiegał nigdy oficjalnie o wyłączenie Tsingtao z blokad. Nieoficjalnie kroki w tej sprawie poczynił jedynie konsul Stanów Zjedn. w Tsingtao.

W zakończeniu oświadczył przedstawiciel Ministerstwa że w najbliższym czasie gabinet obradować będzie nad ratyfikacją przedłożenia japońsko-rosyjskiej umowy w sprawie rybołówstwa.

W POZNANIU
ODDZIAŁ „ABC”
mieści się przy ul. 27 Grudnia 2.
Przyjmuje prenumeratę
i zamówienia.

Francja bez chleba Premier Chautemps pośrednikiem w zatargu transportowców i piekarzy

PARYŻ, 27.12. Ogłoszony został strajk pracowników towarzystw transportowych, którzy uznali, że orzeczenie arbitrażowe, wydane w sprawie ich żądań, jest niezadowolające. Strajk objął nie tylko towarzystwa transportowe, ale przeniósł się także na organizacje szoferów, oraz objął pracowników, zatrudnionych w halach, wielkich magazynach żywnościowych i przedsiębiorstwach, zajmujących się kolportażem dzienników.

Do strajku transportowców przyłączyli się także piekarze w departamencie Sekwany i Loary, którzy nie zgadzają się z właści-

cielami przedsiębiorstw co do zastosowania 40-godzinnego tygodnia pracy. Właściciele zamknęli sklepy i władze zmuszone były uciec się do pomocy intendentury armii, w celu zaopatrzenia ludności w chleb.

Burmistrz miasta Angers wydał zarządzenie, mocą którego może być rekwirowana przez władze mąka i sól.

Tak samo strajk 24-godzinny ogłosili robotnicy piekarscy w Marsylii.

W tych warunkach władze francuskie czynią jak największe wysiłki, aby uciągliwy strajk w

jak najkrótszym czasie zlikwidować.

W wyniku dotychczasowych starań przewidywana jest konferencja z premierem Chautemps, który ma pośredniczyć w zatargu. Propozycja pośrednictwa premiera Chautemps przyjęta została przez delegację pracodawców i należy spodziewać się, że w podobny sposób ustosunkuje się do niej i delegacja pracowników.

Chmurno

W dalszym ciągu trwać będzie pogoda chmurna i miejscami drobny opad śnieżny (zwłaszcza na południu). W wileńskim i w górach dość silny mróz. Poza tym umiarkowany, a na wybrzeżu lekki.

Prześladowania

W przemówieniu wigilijnym do przedstawicieli państw, akredytowanych przy Watykanie, Ojciec święty nazwał stosunek rządu niemieckiego do Kościoła prześladowaniem; tego wyrazu użył jeszcze z naciskiem po raz wtóry.

Stosunek rządu Trzeciej Rzeszy do katolicyzmu i jego przedstawicieli w Niemczech zaostrza się stale. Dziś już po rozpatrzeniu się w sprawie można stwierdzić, że negatywny stosunek narodowego socjalizmu do Kościoła katolickiego wyraża się w stan walki chronicznej i — jak widać coraz wyraźniej — walki zasadniczej. Przyczyny tej walki, która rozgorzała w ostatnim roku, nie leżą wyłącznie w dziedzinie politycznych dążeń Trzeciej Rzeszy, ale sięgają w głąb ideologii narodowego socjalizmu.

Politycznie ruch narodowo-socjalistyczny widzi z niechęcią, że na drodze do pełnego psychicznego przekształcenia Niemiec w jednolity naród, hindujski idiom narodo-

wego socjalizmu, staje fakt głębokiego rozdziału religijnego, który od kilku wieków rozbił Niemców na protestantów i katolików. Stąd chęć przywrócenia Niemcom utraconej w okresie reformacji jedności religijnej. Kościoły protestanckie, od powstania swego zależne od władzy świeckiej, mogłyby świeckim tendencjom reformatorskim mniejszy stawiać opór, choć i one sprzeciwiają się zakusom narodowego socjalizmu; za to Kościół katolicki, od władzy świeckiej niezależny, nie da się przystosować do politycznych zamierzeń Trzeciej Rzeszy. Tu polityczna przyczyna walki, której jesteśmy świadkami.

Ale ważniejszą, istotniejszą przyczyną jest sama ideologia narodowego socjalizmu, nie dająca się w swych sformułowaniach pogodzić z nauką katolicką. Już nie tylko neopoganizm hitlerowski, który nie stał się dotąd nauką oficjalną, ale i niemiecka teoria rasy prowadzą do nieuniknionego zatargu z katolicyzmem. Na-

rodowo - socjalistyczna teoria rasy opiera się na twierdzeniu, że — podczas gdy Marks ujmował dzieje, jako bezustanną walkę klas, w której jedna klasa żyje z wyzysku klas innych, narzucając im swe panowanie — dzieje są wynikiem walki ras, gdzie rasa silniejsza narzuca swe panowanie słabszym. Najsilniejszą, najbardziej wartościową ma być rasa nordycka, do której rzekomo należą Niemcy.

Tak pojęta doktryna rasy jest niejako odwrotną stroną doktryny socjalistycznej, zachowując z nią daleko posunięte pokrewieństwo szczególne, gdy chodzi o materialistyczne pojmowanie dziejów i życia. To zaś nie da się żadną miarą pogodzić z nauką Kościoła. Ponadto istotą doktryny Trzeciej Rzeszy jest uznanie prymatu rasy nordyckiej czyli Niemców i przyrodzone go ich uprawnienia do panowania nad światem. To znowu sprzeciwia się katolickiej nauce o równości ras w obliczu Boga. Wreszcie przyjęcie istnienia ras —

nie oceny jednostek wyłącza nie od składników ich krwi — przeciwy katolickiej nauce o wolności woli ludzkiej.

Oto istotne powody konfliktu między narodowym socjalizmem, a Kościołem katolickim, nazwanego przez Ojca świętego „prześladowaniem” Kościoła. Oczywiście tego konfliktu ideowego nie należy upraszczać i sprowadzać do jakiejś akcji Kościoła w obronie żydów i ich praw gospodarczych i politycznych. Kościół bowiem nigdy równości ras nie pojmował, jako prawa przybyszów do posiadania praw politycznych i gospodarczych w cudzym kraju. Odrębność narodów i wyłączne prawo autochtonów do posiadania na swej ziemi praw politycznych i gospodarczych nie przeczy w zasadzie nauce katolickiej.

Rasa i krew mają swe doniosłe znaczenie w życiu publicznym i tylko przypisywanie im mocy czynnika bezapelacyjnego, nie dopuszczającego wyjątków, godzi w naukę Ko-

5-letni chłopiec zastrzelił matkę

KRÓLEWIEC, 27. 12. Z Kowna donoszą: w Tauragach 5-letni syn tamtejszego leśniczego bawiąc się dubeltówką zastrzelił swą matkę i ranił ciężko półtorarocznego brata.

Trzyletni chłopiec uratował brata

KRÓLEWIEC, 27. 12. W Sawadach (Prusy Wsch.) pięcioletni chłopiec zabawił się na łódce jeziora. W pewnym momencie łódź się zalała i chłopak zaczął tonąć. 3-letni brat jego, stojący na brzegu, przypieczył mu z pomocą i tak długo trzymał go za ręce, wołając pomocy, aż nadbiegli ludzie i wyciągnęli tonącego.

„ABC” dla Śląska

Oddział ABC w Katowicach ul. Stawowa 16 — tel. 318-28.

Zuchwały napad w Katowicach

Na oczach tłumy

bandyci obrabowali kasę monopolu

W przeddzień Wigilii Bożego Narodzenia dokonano zuchwałego napadu rabunkowego na hurtownię okręgową Monopoli Tytoniowego w Katowicach.

W momencie, kiedy skład hurtowni zatłoczony był detalistami, około godz. 17-ej, z tłumu klientów przed ladą wyskoczył jakiś osobnik ubrany w kombinizon samochodowy z twardą szelkiewą zamaskowaną, sterujący wszystkimi obecnymi trzymanymi w dłoni rewolwerem, po czym przeskoczył ladę i wtargnął na przebieżenie oddzielające kasjera. Ko-

zystając z popłochu sięgnął kilkakrotnie do kasy podręcz, i pod okiem trzymanego w szachu rewolweru jednego kasjera (prawa ręka strzucana) wydawał sobie kieszonki banknotami na ogólną sumę 35.560 zł. przy ogólnym stanie kasy około 60 tysięcy złotych.

Tłum klientów w panice począł opuszczać hurtownię. Zmieszani się z nim bandyta i wypadł na ulicę. Tam ślad jego zaginął. Zeznania nauceńskich świadków są ze sobą sprzeczne i nie mogą oni z całą ścisłością

opisać ubioru bandyty, jak również jego wyglądu i sposobu ucieczki.

Niektórzy twierdzą mianowicie, że na ulicy oczekiwał na bandytę motocykl, którym ten bezpośrednio po ucieczce z kasą odjechał w niewiadomym kierunku. Tego rodzaju napad nie miał dotąd od czasów powstań miejska na Śląsku. Policja wdrożyła energiczny pościg. Państwowy Monopol Tytoniowy wyznaczył 10 procent nagrody od sumy, jaką uda się ewentualnie odzyskać przy ujęciu bandyty.

Morderca z Berlina

hersztem przemysłników na Śląsku

KATOWICE, 27. 12. Posterunek policji w Kończykach wydelegował dwóch posterunkowych dla przytrzymania mieszkającego tam przy ul. Górnej 12 wmlaszego w skrytobójczy mord na osobie 70-letniej staruszki w Berlinie, Gwidona Czempel, poszukiwanego przez Sąd Okręgowy w Katowicach dla odbycia kary.

Czempel zażenuncjowany, iż jest sprawcą zbrodni w Berlinie, przez własnych rodziców, skazany w pierwszej instancji na 6 lat więzienia, a uwolniony z braku dowodów przez Sąd Apelacyjny w drugiej instancji, po wypuszczeniu z więzienia jeli się przemysłnictwa.

W związku z tym ma do odroczenia prawomocne kary, za które jest poszukiwany.

W WOŁOMINIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Szadkowskiej (kiosk gazety)

Wileńszczyzna przeciw

Folksfrontowi

W ramach tygodnia antykomunistycznego organizowanego przez młodzież narodową, jako odpowiedź na pociągający tydzień „walki z faszyzmem” odbyło się w Wilnie 12 zebrań publicznych, a na prowincji 10. Zebrania odbyły się w Nowej Wilejce, w Postawach, Duni-

łowiczach, Dołhinowie i innych miejscowościach. Udział w nich wzięło ponad 10 tys. osób. Węzłem zebrani wypowiedzieli się w rezolucjach zdecydowanie potępiających wszelkie idee folksfrontu i zapowiadających walkę z żydokomuną. (ms).

Łuna nad ul. Marszałkowską

Uwaga liczących przechodniów ulicy Marszałkowskiej zwraca obrazu łuna światła w pobliżu ogrodu Saskiego, o niezwykłym seledynowym blasku. Łuna widoczna jest już z odległości kilkuset metrów. Z bliska efekt jest jeszcze bardziej imponujący. Nadzwyczaj silne, zielonkawe światło bije z neonowego szyldu jednego z najwytworniejszych salonów demonstracyjnych stolicy, firmy Philips, przy ul. Marszałkowskiej 143.

Neon ten wprowadzony specjalnie z zagranicy przez wyzn. firmę jest to t. zw. „Super - Neon”. Odnacza

się on niezwykłą intensywnością światła i na terenie Warszawy jest jedynym w swoim rodzaju. Firma Philips, której środki reklamowe odznaczają się zawsze bardzo wysokim poziomem i tym razem może się poszczycić oryginalną i niesłychanie efektowną reklamą. Neonowa reklama zewnętrzna stanowi harmonijną całość z wnętrzem salonu. W wytwornej atmosferze salonu uprzejma obsługa demonstruje codziennie wspaniałe, nowoczesne odbiorniki Philipsa z „Serii Symfonicznej 38”.

GRUDZIEŃ

SŁOŃCE

Wschód Zachód

7-41 15-30

KSIĘŻYC

Wschód Zachód

2-38 12-1

Dł. dnia Ubyło

7-46 0-2

28

WTOREK

Dziś Młodzianków
Jutro św. TomaszaDramatyczna rozmowa ojca z synem
Ks. Henryk pszczyński na zamku książęcym w Pszczynie

KATOWICE, 27. 12. (tel. wł.). Do Pszczyny przybył najstarszy syn ks. Pszczyńskiego ks. Henryk, przeciwko któremu władze polskie umorzyły dochodzenia karne i udał się natychmiast na zamek książęcy, gdzie spotkał

się ze swym ojcem. Również i tym razem spotkanie ojca z synem miało przebieg dramatyczny i trwało jedynie 10 minut. Ks. Henryk upomniał się o swój majątek, jednak stary książę nie

chciał o tym nic słyszeć. Toteż syn opuścił pośpiesznie zamek i w towarzystwie hr. Wolkensteina odjechał samochodem. Podobno miał być w oczach.

Znow 2 ofiary

czarnej śmierci

KATOWICE, 27. 12. W kopalni „Bielszowice” wskutek zawalenia się filarów, zasypiani zostali węglem dwaj górnicy: Rudolf

Szczotka i Paweł Niewolik.

W wyniku wstępnego niezłomnie akcji ratunkowej wydobyto spod zwalów węgla zwłoki górnika Szczotka i ciężko rannego Niewolika. Ten ostatni obok szeregu ciężkich obrażeń wewnętrznych, ma pękniętą podstawę czaszki. Stan jego jest bardzo ciężki.

Pożar

w kopalni

RYBNIK, 27. 12. W podziemiach kopalni „Donnersmarck” w Chwałowicach wybuchł w nocy z 24-go na 25-ty pożar, który objął dwa oddziały kopalni. Po kilkugodzinnej akcji specjalnej kolumny ratunkowej udało się ogień zlokalizować, nie dopuszczając do dalszego rozszerzania się pożaru.

Kobiety pikietowały w Wilnie

Prowokacja żydowskiego kupca

W Wilnie w dalszym ciągu odbywało się pikietowanie sklepów żydowskich w śródmieściu.

Po raz pierwszy pikietowały kobiety, które mimo zimna w ciągu kilku godzin trzymały straż koło firm żydowskich na ulicy Wielkiej.

W czasie pikietowania sklepów przy ul. Wileńskiej wynikiło zajście między właścicielem sklepu apteczno Frydlandem a rozdającymi ulotki i broszury „antyżydowskie”.

Frydland usiłował uderzyć pikietującą kobietą, lecz został „unieszkodliwiony”.

Wkrótce po tym grupa przechodniów, która była świadkiem zajścia z Frydlandem uniemożliwiła kilku sklepom żydowskim handlować przez zasunięcie żaluzji.

O godz. 9 wiecz. pikietki po wznieśleniu okrzyków „antyżydowskich” zeszły ze swych posterunków rozrzucając ulotki i broszury.

Z prawosławia na katolicyzm

powróciło 116 osób w jednej parafii

W niedzielę dnia 19 bm. w kościele parafialnym w Łanowcach, w diecezji łuckiej wróciło na łono Kościoła katolickiego 116 osób należących do 38 rodzin polskich z liczby zabranych nam w czasach popowstaniowych przez praoświeceni. Aktu przyłączenia dokonali miejscowi proboszcz ks. kanonik Adolf Jarosiewicz, który

położył wielkie zasługi przy zjednoczeniu tych braci naszych z powrotem dla wiary ojców i narodu polskiego. Obecnie ks. kan. A. Jarosiewicz przygotowuje do Komunii św. jeszcze około 180 osób. Akt przyłączenia odbędzie się w sposób bardzo uroczysty, gdy osoby te dostatecznie poznają zasady wiary katolickiej.

Metoda plastyczna w „Tęczy Disney'a”

Dyrekcja ROMY od miesięcy zastanawiała się nad tym, jaką gwiazdkę przygotować dla Warszawy. — Ostatecznie wybór padł na „Tęczę Disney'a”. Z dobrych, najlepszy pomysłu.

„Tęcza Disney'a”, to składany program kolorowych dodatków niewyświetlanych jeszcze w Polsce.

Program ten zupełnie odbija się od pokazywanych nam w latach ubiegłych „składanek”. Kreskówki nie tylko udoskonalono w kierunku technicznych „trików”, ale wynaleziono nową metodę ich produkcji, metodą plastyczną.

Metoda ta bez żadnych okularów

czy szkiełek, daje pełne złudzenie na ekranie trzeciego wymiaru.

I tak piękny, pełen uroku „Stary młyn” jest pierwszym pokazanym u nas dodatkiem plastycznym.

„Czyściciecie zegarów” są znowu prawdziwym arcydziełem techniki.

Pozostałe dodatki m. in. „Struś Donald”, „Święto na Hawajach”, „Czarodziejski płyn” lub „Kochane słońce”, zasługują na miano naprawdę doskonałych.

Niewątpliwie program ten jest najciekawszą atrakcją świąteczną i należy przyznać że w „ROMIE” spotka się na „Tęczy Disney'a” cała Warszawa.

Samobójstwo
komisarza policji

W Dąbrowie Górniczej zastrzelił się komisarz policji Edmund Leo. Powodów samobójstwa nie ustalono, jednakże na temat ten krąży najrozmaitsze wersje.

Aresztowanie
fałszerza

W Katowicach aresztowano Aleksandra Proskurę, stelarza z Sosnowca, który miał przy sobie wielką ilość fałszywych 10 i 5-złotówek, które sam fabrykował. Fałszerza osadzono w więzieniu.

Teatry na Śląsku

TEATR IM. ST. WYSPIAŃSKIEGO w Katowicach: wtorek g. 19 „Jasna Góra” (dla bezrobotnych). Środa: g. 20 „Jasna Góra”. Czwartek: g. 20 „Teoria Einsteina”. Piątek: g. 20 „Dzika pszczoła”. Godz. 23 „Szeleństwo sylwestrowe”.

TEATR KATOWICKI na prowincji: Chorzów, wtorek g. 20 „Teoria Einsteina”. Tarnowskie Góry: środa, g. 20 „Teoria Einsteina”. Lubliniec: czwartek, g. 20 „Jasna Góra”.

REPERTUAR Domu Ludowego w Chorzowie: wtorek g. 20 „Teoria Einsteina”.

Straż nie mogła
ugasić pożaru

W nocy z soboty na niedzielę wybuchł groźny pożar w garbarni inż. Schleiblera w Dobczycach, który strawił część zapasu skór, urzędniczą fabryczną i dach budynku.

Natychmiast po zauważeniu pożaru zaalarmowana została straż pożarna w Dobczycach, przy czym okazało się, że pompa jest popsuta. Tymczasem dopiero około godziny 1-ej po naprawieniu pompy straż dobiegła wspólnie z przybyłą strażą z Wleczki ogień zlokalizowała. Do pożaru wezwana została również straż krakowska, jednak przybyła już po ugaszeniu ognia.

Ogólne szkody wynoszą około 15 tysięcy złotych.

najkorzystniej nabyć można w firmie
W. KUCHARSKI, N-Swiat 16
róg Al. 3-go Maja
Firma egzystuje od 1908 roku

Trzydziestodzieciolate
Stowarzyszenia Techników

Stowarzyszenie Techników Polskich obchodziło w Warszawie uroczystość 39-lecia swego istnienia.

Stowarzyszenie Techników Polskich jest jedną z najpoważniejszych i najbardziej zasłużonych organizacji w Polsce. Praca stowarzyszenia datuje się od czasów niewoli, kiedy bez żadnych subsydiów i pomocy organizacja musiała własnymi siłami spełniać swoje zadania, służąc za-

równie technice polskiej jak i prowadząc jak najszerzej pracę dla Polski. W gmachu stowarzyszenia powstała szkoła o języku wykładowym polskim, tu również narodziła się Polska Macierz Szkolna. Ze stowarzyszenia wyszedł samorząd miejski wyswobodzonej Warszawy. W czasie wojny bolszewickiej stowarzyszenie pracowało jako całość, jako biuro werunkowe; w zaraniu naszej niepodległości państwowej kiedy społeczeństwo zaczęło toczyć rak bolesny, wzywających, demagogicznych czynników, spadkobierców smutnej pamięci rządu Lubelskiego. Przy Stowarzyszeniu powstała Samopomoc Społeczna, walcząca z wewnętrzną rozkładową działalnością wroga.

Zjazd, odbywający się w związku z jubileuszem stwierdził, iż Stowarzyszenie jest nadal zwartym ośrodkiem ideowym, reprezentującym odzinek społecznego i zawodowego życia rdzenia polskiego i chrześcijańskiego.

Stowarzyszenie nadal stanowić będzie najpoważniejsze centrum samopomocy, służące całym bogactwem swych materiałów naukowych, biblioteki i doświadczenia praktycznego, zdobytego przez tyle lat wyjątkową pracę. Stanowić będzie nadal najpoważniejszy czynnik w społecznym życiu ludzi jednego zawodu, najpoważniejszą organizacją z tego terenu, która służyć chce Polsce oświeceniu, nigdy nie żądając zapłaty i rekompensaty za pełną poświęcenia służbę dla wielkości politycznej i ekonomicznej Polski.

W STANISŁAWOWIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Heleny Staszkiwicz ul. Grottgera 6-4

OGŁOSZENIA
DROBNE

ROZNE

A.A. C. Chrzęścijańska firma. Garderoba starsza męska, zamieniam na pierwszorzędne bielskie materiały. Białecki; telefon 3.31-02.

TAPICE szlify i reklamy świetlne rzeźbione na szkło trwale, estetyczne i tanio poleca „REMY”. Ogrodowa 10, tel. 11.15-17.

MEBLE

MEBLE Firma chrześcijańska „Ciężkowski”. Ciężkowski Nowy-Swiat 39. Duży wybór nowoczesnych mebli. Warunki dogodne. Sztuki pojedyncze.

MEBLE firma chrześcijańska „Ciężkowski”. Plac Trzech Krzyży 12 poleca duży wybór nowoczesnych mebli. Warunki dogodne. Sztuki pojedyncze.

MEBLE Należy kupować solidne. St. Radecki, Nowy-Swiat 30.

TAPICZANY higieniczne tapicerowane nowoczesne, to tele klubowe wyrób własny poleca H. Bielawski, Zielna 17, front.

KUPNO, SPRZEDAŻ

Wszystko do pisania. Torpedo, podręczne, biurowe: arytmometry i lhalety: duży wybór na szyn okazjonalnych. Sprzedaż — Kupno — Remonty. Maczunder, Marszałkowska 88 tel. 700-05.

PRACE ZAFIAROWANE

Jak otrzymać pracę? Zwrócić się do Administracji „ABC” Warszawa Al. Jerozolimskie 3a (ogłoszenia o poszukiwaniu i zastępowaniu pracy za mieszkaniem z zastępowaniem 60 proc. W wypadkach uzasadnionych bezpłatnie).

Kronika prowincjonalna

BRZEŚĆ

ZA NIWYPLACANIE ZAROBKÓW

Inspektor Pracy 36 Obwodu w Brześciu n. Bugiem skazał w trybie postępowania karno - administracyjnego właściciela majątku Buzaki, powiatu koszyrskiego Maluszkiewicz, na 2000 zł. grzywny i 1 miesiąc bezwzględnej aresztu za wstrzymanie i uchylanie się od wypłacania należnych za pracę zarobków robotnikom rolnym.

ZMIANY W ZW. REZERWISTÓW W tych dniach ustąpił prezes Okręgowego Związku Rezerwistów w Brześciu n. Bug. Stefan Sybil i obowiązków jego pełni zastępco I. wicyprezes inż. Łukasz Janicki, inspektor Pracy.

BAL „SELEDYNOWY” Staraniem bardzo ruchliwego Zarządu Obwodowego Towarzystwa Pomocy Polonii Zagranicznej w Brześciu n. Bug. i dorocznym zwyczajem urządzony zostanie w dniu 8 stycznia 1938 roku o godz. 22-ej tradycyjny „Bal seledynowy” w salo-

Domu Policjanta Polskiego. OBLAWA PRZEDŚWIĄTECZNA Wydział Śledczy P. P. w Brześciu n. Bug. przy współudziale Komisariatu P. P. w Brześciu urządził wczoraj obławę przedświąteczną. Podczas obławy zatrzymano na ulicach i różnych złodziejskich melinach ponad 60 osobników. Część z nich zwolniono, 14 jako poszukiwanych listami gończymi osadzono w więzieniu.

ZNIESIENIE ULG DLA RADNYCH Na podstawie uchwał Rady miejskiej Brześcia radni miasta Brześcia korzystali z ulg w opłatach za prąd elektryczny oraz w opłatach za wodę. Radni za 1 kw. prądu płacili tylko 22 gr., zamiast 85 gr., zaś za wodę płacili tylko 50 proc. pełnej taryfy. Wojewoda Poleski uchylił te anuluł. Radni wystąpili do Pana Ministra Spraw Wewnętrznych ze skargą Pan Minister uchylił zażalenie radnych miasta Brześcia, zatwierdzając jednocześnie postanowienia Wojewody Poleskiego.

KRAKÓW POZARY W czasie pożaru wybuchły w Krakowie dwa pożary. Na ulicy Dietlowskiej i na Ryнку Podgórskim. Pożary były drobne.

NIĘDUNA KRADZIEŻ Dwóch osobników na dworcu osobowym w Krakowie wynajęło tak-

sówkę, zabierając ze sobą trzy wielkie walizy i torbę podróżną. Pasażerowie polecieli się więc do Łusiny pod Krakowem. Gdy taksówka znalazła się na jednej z ulic przedmieścia szofer z powodu silnej mgły zahamował. W tym momencie nadjechało z tyłu drugie auto, gasząc wszystkie światła. Osobnicy, będąc pod wrażeniem, że nadjeżdża policja, zbiegli, pozostawiając w aucie walizy. Szofer odniósł walizy do komisariatu, gdzie okazało się, że znajdują się w nich garderoba i różne przedmioty galanterii, które skradzione zostały reemigrantowi wracającemu z Francji.

LUBLIN SOLTYS - DEFRAUDANT (JK.). Soltysowi kolonii Homiatyckiej (pow. hrubieszowski), Szczepanowi Szczukowi udowodniono dokonanie nadużyć pieniężnych.

Suma sprzeniewierzonych kwot wynosi około 300 zł.

ZYDZI - FALSZERZE (JK.). W osadzie Uchanie (pow. hrubieszowski) władze śledcze wpadły na trop keniokradów, którzy również okazali się fałszerzami dowodów końskich.

W wyniku dochodzenia ustalone, iż właścicielami „fabryki” końskich dokumentów i złodziejami są dwaj żydzi: Hersz Berek Klajner i Benia Birman.

FALSZERSTWO ZNACZKÓW POCZTOWYCH (JK.). Ostatnio w Lubelszczyźnie skonstruowano, iż w obiegu znajdują się podrobione znaczki pocztowe. Podrobieniem trudnił się niejaki Władysław Repcia ze wsi Wierkowie (powiat zamojski). Podczas rewizji w mieszkaniu Repcia znaleziono kilka egzemplarzy fałszyfków, jak również wszystkie przybory do podrobienia znaczków pocztowych.

TARGI TYGODNIOWE W KRZYWIDZIE (JK.). Samorząd gm. Radoryż zabiega u władz nadzorczych o przesunięcie dnia targowego dla miejscowości Krzywdy (pow. łukowski) z wtorku na środę. Krzywdy jest to poważny ośrodek handlu zrodą.

Dotychczas wtorkowe targi nie skupiały przewidzianej ilości ludności, gdyż w tym samym terminie odbywają się również targi w Kocku i Żelechowie.

Kronika poznańska

ODDZIAŁ „ABC” POZNAŃ: 27 GRUDNIA 2

„ABC” BEZROBOTNYM W środę d. 12 grudnia odbyła się w lokalu Oddziału „ABC” w Poznaniu skromna uroczystość wręczenia bezrobotnym narodowcom upominków gwiazdkowych. Do licznie zebranych przemówił pp. red. Szalb i Golachowski. Po uroczystym tamaniu się opiatkiem i serdecznych życzeniach p. Chmielewski, kierownik oddziału „ABC” dokonał wręczenia upominków w postaci odzieży, bielizny, obuwia i słodczy. Wspólnie więzy w rodzinie narodowo-radykalnej zaczęli się w tym dniu jeszcze bardziej. (h. s.)

OSWIĘTLENIE KURS T.C.L. Staraniem Towarzystwa Czytelni Ludowych odbył się w Poznaniu kurs oświatowy - biblioteczarski dla młodzieży akademickiej. Uczestnicy kursu w liczbie 35 osób zapoznali się z metodami pracy ruchu

społeczno - oświatowego i przystąpią następnie do samodzielnej pracy w prowincjonalnych Kółkach T. C. L. (h. s.)

W 19-ty ROKNICE W dniu 28 grudnia (niedziela) o godzinie 12-ej w sali kinoteatru „Słońce” odbyła się uroczysta akademicka z okazji 19-ty rocznicy wybuchu powstania wielkopolskiego, przypadającej na dzień 27 grudnia. Na akademii, organizowanej przez Towarzystwo Uczestników Powstania Wielkopolskiego im. Ign. Paderewskiego, przemawiali pp. dr. Czesław Meisner i dr. Celestyn Radlewski, zasłużeni przywódcy powstania. (h. s.)

6. P. JAN KIEDACZ Onegdaj zmarł nagle nacelnik Miejskiej Straży Pożarnej w Poznaniu s. p. Kiedacz. Zmarły pochodził z Drobobycza i obecnie swe stanowisko zajmował przez 17 lat. (h. s.)

Z FRONTU PRACY

ZA GRANICĄ

40-godzinny tydzień pracy w kopalniach francuskich i dekret, jaki w tej sprawie został wydany, nie wytrzymuje próby życia i obecnie uchwalono pewne ustępstwa od tej ustawy i postanowiono, że w kopalniach tych będą obowiązywały dodatkowe dni pracy na miesiąc. Przy czym częściowego uchylenia dekretu o 40-godzinnym dniu pracy była konieczność zwiększenia produkcji.

W POLSCE

Na wielki kongres pracowniczy jaki odbędzie się w styczniu 1938 r. wpłynęło już szereg wniosków, m. in. o całkowite zniesienie podatku specjalnego, zmianę ustawy uposażeniowej, zmianę przepisów dyscyplinarnych, uzupełnienie ustawy o umowach zbiorowych, przymusowy rozjemstwo, w sprawie utrzymywania ustawy o ochronie lokatorów.

Na robotach miejskich w Warszawie pomimo zimna pracuje 3.997 robotników. Najwięcej, gdyż 1.888 robotników przy robotach wodociągowo-kanalizacyjnych.

Groźba strajku pracowników miejskich zawisła nad Łwowem. Domagają się oni 15-procentowej podwyżki płac. W sprawie tej rozpoczęto pertraktacje.

Gratyfikacje świąteczne przysługują pracownikom miejskim w Gdyni. Wyniosły one 40 procent miesięcznej pensji.

Podpisanie umowy zbiorowej domagają się pracownicy z granicznych towarzystw ubezpieczeniowych. Między innymi umowa zagwarantowała nam warunki pracy, zapewnienie wypłaty trzynastej pensji oraz dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych.

Przemówienie wigilijne

Ks. Kardynała Prymasa Hlonda

W dzień wigilijny Ks. Kardynał August Hlond wygłosił przez radio przemówienie do wszystkich Polaków w kraju i za granicą.

„Noc Betlejemka” — mówił między innymi Ks. Kardynał — „jasna tajemnica, stanowiąca największy zwrot w dziejach świata. Chrystus, „położony na upadek i powstanie wieku”, wkroczył w życie narodów jako zasadniczy pierwiastek duchowy. Wszczął się przełom w duszach,

przełom w umysłach, przełom w sumieniach. Przełom ten dźwigał i wynosił, łamał i kruszył. Dzisiaj, gdy dokonywa się donioslejsze niż kiedykolwiek, sięgając do wszystkich podstaw ideowych życia i ustroju, wtórują mu to wzlotne porywy i zapamiętałe bohaterstwo, to wstrząsy i klęski. Narody, znalazły się na rozstajnych drogach, stanęły wobec nieuniknionego podziału duchów, który stanowić będzie o istocie nowych czasów. Na tym rozdrożu dwudzie-

stego wieku męczą się ludzkie myśli i sumienia, borykają się filozofie i kultury, zderzają się z podsumowaną z wieków siłą największe za ludzką pamięć kontrasty.

Polska przeżywa ten przełom rozsądniej niż jej bliżsi i dalsi sąsiedzi. Porwana głębokim prądem odzyskanego bytu, wiedzioną duchem swych dzieł, wpatrzona w wielkość, która ją czeka, kuszona przez współczesne demony, szuka decyzji w swym instynkcie, w świadomości swych prze-

KOLCE BEZ ROZ

PIOSENKA WOJEWODÓW

Budujemy mosty dla pana starosty.
By pan starosta w chwale Osiadł w kryminale.
(„Jutro Pracy”).

SPEKULANCI POLITYCZNI SPEKULUJĄ

„Dziennikarz” ten okazał się tak wielką siłą „elektryczną”, że magistrat zawiera z nim 10-letnią umowę.

W związku z powyższym za kończeniem kariery dziennikarskiej, nie dziwimy się, że ten „weteran” lekceważy sobie pobyt w Berezie polityków i dziennikarzy, którzy nie spekulują na stanowiska magistrackie.

NATURALNIE

Na opróżnione miejsce po Leśmianie w PAL-u Kleiner forsował Tuwima. Oczywiście, kogóż żyd może popierać, jak nie żyda? Potem tych dwóch żydów wiecigie trzeciej i do ŻAL-u (Żydowskiej A. L.) niedaleko. (Kol.).

ZNANA SOL MORSZYSKA jest także w sprzedaży w paczkach na jednorazowe przeczyszczenie. Cena 20 gr. Zadać w aptekach i składach aptecznych

Sprawcy ohydny mordu w Bełczu
bojowcy O. U. N. przed sądem

W maju b. r. wstrząsnął całą Polską ohydny mord popełniony na osobach właścicieli majątku Bełzec koło Złoczowa, ś. p. Marii i Mieczysława Jasinińskich. Mordercy w bestialski sposób zmasakrowali swe ofiary, a następnie spaliwali dworek ś. p. Jasinińskich, rabując 610 dolarów i 1200 złotych.

Śledztwo było niezwykle utrudnione, gdyż bandyci byli ukrywani przez mieszkańców okolicznych wiosek.

Ostatecznie jednak prowadzący

śledztwo sędzia Zakrzewski zdołał ustalić, iż mordu dokonano na tle politycznym, a mordercami byli bojownicy O. U. N.

Morderców było 5. Trzech władze zdołały ująć i zasiadać oni na ławie oskarżonych, czwarty, Iwan Majba, zastrzelił się w czasie pościgu bezpośrednio po zbrodni, piąty bojowiec zbiegł prawdopodobnie za granicę.

Część zrabowanych pieniędzy znaleziono u ujętych bojowców, resztę miał ze sobą zbiegły bandyta.

Obecnie prokurator Poeche przygotował akt oskarżenia, obejmujący 50 stron pisma maszynowego. Rozprawa rozpocznie się przed trybunałem przysięgłych Sądu Okręgowego w Złoczowie dnia 7 marca 1938 r. 9 oskarżonych podzielił prokurator na trzy grupy, stosownie do udziału w zbrodni.

W pierwszej grupie są bezpośredni sprawcy napadu rabunkowego: absolwenci gimnazjum Hilary Kruk i P. Cyca oraz 27-letni Włodzimierz Kaczor.

W drugiej grupie są członkowie O. U. N., którzy ukrywali zbrodniarzy. Są to dwaj absolwenci gimnazjum i lustrator „Prošwity” z Przemysła Wasyl Hołapa. Wreszcie w trzeciej grupie są oskarżeni, którzy pomagali w ukrywaniu zbrodniarzy, lecz nie należą do O. U. N.

Przed procesem o mord w Bełczu odbędzie się wielka 6-tygodniowa rozprawa przeciw 55 chłopom z powiatu Radziechów. Oskarżeni będą odpowiadać za przynależność do O. U. N. i liczne sabotaże.

Proces będzie się toczyć w dwóch grupach. Oskarża wiceprokurator Bartel. Proces rozpocznie się 26-go stycznia w Złoczowie.

Karnawał Dzieci
dla Dzieci Czytelników
ABC
Kupon wstępu Nr. 20

Ubój rytualny
źródłem zarazy i bezprawia

(Od własnego korespondenta „ABC”)

Lublin, w grudniu.

Cała Lubelszczyzna od dawna toczy intensywną walkę z nielegalnym ubojem bydła i drobiu, będącym plagą naszych rynków mięsnych. Oczywiście tajny ubój, tj. zw. ubój rytualny uprawiają żydzi.

Lublin w rozmiarach tej plagi celuje na całe województwo, ale też i walka z tajnym ubojem jest tu szczególnie energiczna, a ostatnio — wysoce owocna.

Jednym z naczelnych środków, które niewątpliwie zahamują rozwój uboju rytualnego (no i oczywiście zamurują żydom jeden z zamaskowanych względami religijnymi sposobów ucieczki od podatku i opłaty) jest projektowana bu-

dowa dwóch hal targowych.

Jak wynika z ostatnio odbytego posiedzenia w gabinecie Prezydenta miasta Lublina — jedna z tych hal będzie oddana do użytku publicznego już z końcem 1938 r., druga zaś w roku 1940 — 41.

Inicjatywa lubelskiego zarządu miejskiego jest w tym względzie godna pochwały, gdyż — jak było wyżej powiedziane — realizacja tego projektu przyczyni się do likwidacji tajnego uboju, godzącego już nie tylko w interesy rynku mięsnego polskiego i w kieszeń władz samorządowych i administracyjnych lecz przede wszystkim do podrywania zdrowia i życia, szerzącego różne choroby i zarazy.

Lublin, znany z pierwszeństwa wśród najbardziej gruźliczych miast Polski nie może sobie pozwolić na „lotne hurtownie bakterii”, jakimi są niewątpliwie „rucho-

restaureacje żydowskie”, — dalsze konsekwencje istnienia potajemnego uboju oraz handlu nielegalnym mięsem i wyrobami masarskimi.

Założone dwa dziesięć żywo ilustrują warunki, w jakich odbywa się nielegalny ubój rytualny oraz uzmysławiają wygląd, wspomnianych „ruchoomych restauracji”.

Żadne zdjęcie nie może jednak oddać realnie rzeczywistych warunków, w których dokonuje się ubój rytualny.

Niesamowity wprost brud, brak najprymitywniejszych urządzeń higienicznych i „smród... straszliwy smród, przyprawiający o mdłości, oto — towarzysze tajnego uboju.

Jakże tu się dziwić, iż Lublin trzyma pierwszeństwo w zagruzniczeniu! Przecież zakazane mięso z tego rodzaju rzeźni jedzą ludzie, którzy z kolei zakazają się nim i innych zakazają.

Śmierć

amb. Skrzyńskiego

RZYM, 27. 12. W dniu 26 b. m. zmarł w Rzymie ambasador Polski przy Watykanie, Władysław Skrzyński. Ś. p. Władysław Skrzyński karierę dyplomatyczną rozpoczął na stanowisku podsekretarza stanu dla spraw zagranicznych w roku 1919. W r. 1920 mianowany został posłem R. P. w Madrycie, a w rok później przedstawicielem Polski przy Watykanie. W roku 1924 mianowany został ambasadorem i od tego czasu pozostawał na placówce watykańskiej.

Lista profesorów
którzy bronią żydów

Przed świętami grono profesorów wydało odezwę protestującą przeciwko ghetto na wyższych uczelniach. Treść odezwy nie jest ciekawa. Ciekawsze są podpisy, które podajemy:

Prof. Ed. Bursche, UJP; prof. St. Bystron, UJP; doc. J. Chała-

siński, UJP; doc. W. Czarnocki, UJP; prof. St. Czarnowski, UJP; prof. J. Dembowski, USB; doc. H. Elzenberg, USB; doc. N. Gąsiorowska - Grabowska, UJP; prof. M. Handelsman, UJP; prof. St. Horoszkiewicz, UPozn; doc. J. Hurynowicz, USB; prof. C. Baudouin De Courtenay Jędrzejewiczowa, UJP; prof. R. Kesselring, UJP; prof. Ed. Klich, UPozn; prof. W. Klinger, UPozn; prof. T. Kotarbiński, UJP; prof. M. Kridl, USB; doc. J. Kruszyński, USB; prof. T. Kurkiewicz, UPozn; prof. L. Krzywicki, UJP; doc. W. Łuniewski, UJP; prof. St. Maikowski, USB; doc. T. Manteuffel, UJP; prof. J. Mazurkiewicz, UJP; prof. M. Michałowicz, UJP; doc. W. Moszczeńska, UJP; prof. R. Nitsch, UJP; prof. St. Nowakowski, UPozn; doc. M. Ossowska, UJP; doc. St. Ossowski, UJP; doc. H. Pohorska, UJP; prof. St. Poniatowski, UJP; prof. Z. Radliński, UJP; prof. F. Raszeja UPozn; prof. St. Różycki, UPozn; prof. J. Rudnicki, USB; prof. St. Runge, UPozn; prof. A. Skalkowski, UPozn; prof. St. Słoiński, UJP; prof. St. Srebrny, USB; asst. prof. doc. W. Sukiennicki, USB; W. Szenajch, UJP; prof. Z. Szymanowski, UJP; doc. M. Treter, UJP; prof. H. Ułaszyn, UPozn;

prof. F. Venulet UJP; prof. T. Wałek - Czarnecki, UJP; prof. W. Witwicki, UJP; prof. K. Wolfram, UJP.

Nie dziwimy się podpisom profesorów Elzenberga, Handelsmana i Kridla. Natomiast pozostałe podpisy zapamiętamy dobrze: nie zapomnimy, kto z zapalem i oddaniem bronił sprawy żydowskiej.

„Nasz Przegląd” boi się
że zabraknie ludzi „w duchu demokratycznym”

„Nasz Przegląd” uderza w ton dość pesymistyczny:

„Ile jest tej demokracji pracowniczej, która pójdzie ręką w rękę z P. P. S.? Czy wolno liczyć na inteligencję, pracującą, której pokazała część uchwała paragraf aryjski? Nawiasem mówiąc, autor pepesowski nie wymienia mniejszości narodowych jako swych przyszłych wspólników demokratycznych. Być może, że jest to dyplomacja, a być może boi się odstraszyć tą współką ludowców albo i demokrację pracującą. Oto

na czym polega kryzys polityczny w Polsce. Nie tylko na tym, że ważne i palące kwestie domagają się rozwiązania, lecz i na tym, iż nie widać tych sił, które rozwiążą je w duchu demokratycznym.

Wierzmy, że zabraknie tych sił, które palące i ważne kwestie bieżące będą rozwiązywały w duchu demokratycznym, co w przyszłości przez żydów gwarze oznacza „w duchu żydowskim”.

Nie narzekać lecz dziakać!

To powinno stać się hasłem dla kończącego się roku 1937 i rozpoczęcia 1938. Bładanie i załamywanie rąk nie na wiele nam się przyda i na pewno nie nic nie zmieni. Trzeba natomiast znaleźć jakieś wyjście, które by rok następny uczyniło lepszym i łatwiejszym.

Wyjście takie samo idzie nam w ręce. Jest nim książeczka oszczędnościowa P. K. O. V-ej serii, która może stać się ostoją spokoju i podwaliną lepszej przyszłości.

P. K. O. wprowadzając nowy typ książeczki oszczędnościowej V-ej serii, umożliwiła korzystanie z niej najbardziej szerokim rzeszom. Jeśli bowiem zwązamy, że wkład miesięczny na tę książeczkę wynosi tylko zł. 5, a co trzy miesiące uczestniczymy w losowaniu premii kilkudziesięciu i kilkusetzłotowych, jeśli dodamy do tego, że po 114 miesiącach kapitał nam wzrośnie do 600 złotych — wartość i zalety takiej książeczki staną się dla nas aż nazbyt oczywiste.

Ażby stać się posiadaczem takiej książeczki V-ej serii, należy wpłacić 5 zł. jako pierwszą wkładkę. Wkładki następne wpłaca się co miesiąc. Można jednak

— zwłaszcza jeśli książeczka ta jest prezentem noworocznym — wnieść od razu kilka, a nawet kilkanaście wkładek z góry. W takim wypadku należy to załatwić w Centrali, lub w jednym z Oddziałów P. K. O.

Książeczka V-ej serii jest chyba najwłaściwszym prezentem dla każdego, zwłaszcza jednak dla młodzieży. Uczy ona zarówno wytrwałości, jak i systematyczności, uczy polegania tylko na sobie i nie oglądania się na innych. Premia jest przy tym zdrową podniecią do wytrwania.

Powinniśmy więc zapamiętać te wszystkie korzyści, jakie daje nam książeczka V-ej serii.

Dzień Nowego Roku powinien stać się równocześnie pierwszym dniem zdecydowanego i owocnego działania. 5 złotych miesięcznie nie wielką robi różnicę, a co 3 miesiące mamy duże szanse zdobyć ją którejś z premii, poza tym zaś po 114 miesiącach możemy podjąć nie tylko zaoszczędzone 600 zł., — ale w wypadku pomyślnym nawet zł. 1.000, — to znaczy nasze całe oszczędności plus 400 zł. premii — nagrody za wytrwałość.

Zacznijmy więc dobrze rok 1938!

Drugi wnuk
dyktatora Włoch

RZYM, 27. 12. Zona Vittorio Mussoliniego powiła w poniedziałek rano syna, który otrzyma imię Aldo. Dziecko jest zdrowe i waży prawie 4 kilo.

W przeciagu ostatnich paru dni jest to już drugi wnuk dyktatora Włoch, gdyż niedawno powiła syna córka Mussoliniego, hr. Ciano.

Fałszerz o 10 nazwiskach
aresztowany pod choinką

Likwidacja bandy fałszerzy

W dniu 25 bm. władze śledcze zlikwidowały bandę fałszerzy książeczek oszczędnościowych oraz dowodów osobistych.

W Gnieźnie w hotelu „Central” aresztowano Jana Plewę, który do spółki ze swą żoną Anną, fałszował książeczki oszczędnościowe. Był on karany przez sąd w Wilnie dwukrotnie, w roku 1935 odsiedział w Grudziądzu 15 miesięcy więzienia i rozpoczął od nowa swój proceder do spółki ze znanym fałszerzem Konstantym Balickim.

Balicki ujęty został w Warszawie we wrześniu ub. roku w chwili, gdy podejmował w urzędzie pocztowym przy ul. Leszno list na poste restante na nazwisko Artura Obuchowicza. Plewa dowiedział się o aresztowaniu „szefa”, zbiegł z Warszawy i przez dłuższy czas ukrywał się przed policją. W tym czasie trudnił się na dalsze oszukiwaniem procederem, podejmując w różnych urzędach pocztowych pieniądze na książeczki oszczędnościowe, wystawiane na 10 różnych nazwisk. W ten sposób zdołał łącznie skraść ponad 5 tysięcy złotych.

W hotelu „Central” zastano go w towarzystwie żony i córki przy stole zastawionym butelkami. W kącie pokoju płonęła choinka; w walizkach

znalezionych przy Plewie, mieściła się cała kolekcja przyborów służących do fałszowania książeczek, dowodów osobistych i książeczek wojskowych.

Zbrodnia 17-letniego ucznia
Za zdobyte pieniądze

chciał wyjechać do Ameryki

Na terenie cmentarza epide- zycznego, mieszczącego się wprost żydowskiego cmentarza na Bródnie przy ul. 11-go Listopada, popełniono krwawą zbrodnię.

Pomiędzy wałami torów kolejowych znaleziono zwłoki pracownika kolejowego Aleksandra Modrzakowskiego. Na ciele ofiary znaleziono ślady 20 ran klutych, zadanych nożem w klatkę piersiową, w brzuch i twarz. Ślady krwi na śniegu prowadziły w kierunku cmentarza, gdzie znaleziono czapkę zamordowanego. Na tej drodze znaleziono również szereg przedmiotów, należących do zmarłego.

Dochodzenie ustaliło, że zbrodni dokonał kolega Modrzakowskiego, 17-letni uczeń, Henryk Minoga, syn posterunkowego 20-go komisariatu P. P. Podczas rewizji znaleziono u

niego książeczkę oszczędnościową na nazwisko zamordowanego. Minoga podstępem zwałił Modrzakowskiego na cmentarz i z tyłu rzucił się na niego z nożem. Gdy Modrzakowski zaczął uciekać, zbrodniarz dobił go kilkoma ciosami szczyrą.

Za zdobyte w ten sposób pieniądze zbrodniarz miał zamiar wyjechać do Ameryki razem ze swym kolegą, Kowalskim, którego po drodze zamierzał zamordować. Pod kłapą marynarki znaleziono znaczek Urzędu Śledczego, skradziony jednemu z wywiadowców.

PODRÓŻUJ SAMOLOTEM

Niesamowity strajk

W Brooklinie w Ameryce strajkowali robotnicy zatrudnieni przy kopaniu grobów na cmentarzach miejskich. Grabarze domagają się podwyższenia płacy i okupu cmentarza. W rezultacie od paru dni 17 nieboszczyków czeka na pogrzeb. Strajkujący grabarze nie dopuszczają na cmentarz innych robotników, którzy mogliby ich zastąpić. Policja postanowiła rozprędzić grabarzy siłą a szczególnie upartych okupantów aresztować.

Sylwester

w teatrze „8.15”

Teatr „8.15” daje co wieczór rekordową op. „Cnotliwa Zuzanna” z mierzwaną Lucyną Messal na czele. W Sylwestra o 8.15 „Cnotliwa Zuzanna” a o 12 w nocy „Najwesejsza rewia Gwiazd Stolicy”. Z udziałem: Lucy Messal, B. Alesso, N. Czerskiej, znakomitej primabaleriny L. Nestor, Wł. Waltera, T. Faliszewskiego, Z. Rakowieckiego, J. Redo, H. Małkowskiego, J. Liedtke, oraz przed wyjazdem do Ameryki pożegnany występ Chóru Juranda.

Rewia pod kierownictwem reż. W. Zdzitowieckiego. Nadto: Rewia Mody. Tulety. — Futra. — Najnowsze uczesanie. — Upominki dla gości. — Ceny miejsc zwykłe.

„Freuda teoria snów”

Teatr Mały daje doskonałą i cieszącą się olbrzymim powodzeniem komedię A. Cwojdzińskiego „Freuda teoria snów”. W rolach głównych J. Romanówna i M. Maszyński.

Ludwik Kupeczyński

Zapomniany uczestnik

Powstania Styczniowego

Ludwik Kupeczyński urodził się 23 lipca 1839 r. w Pławnie, (województwo łódzkie).

Rodzeństwo Ludwika składało się z 11-tu osób. Najstarsza z siostr, Antonina, urodzona w 1838 r. w bardzo młodym wieku wyszła zażam za Józefa Rejmona. Synem tego małżeństwa był późniejszy powieściopisarz Stanisław Władysław Reymont, urodzony w Kobielach.

Skromne uposażenie ojca Kupeczyńskiego, liczna rodzina, brak odpowiednich szkół sprawiły to, że Ludwik uczył się i to bardzo krótko w szkółce ludowej w Gidlach. W końcu lutego 1863 roku, a więc w miesiąc po wybuchu powstania, Kupeczyński poszedł do powstania i dość prędko dostał się do oddziału M. Langiewicza. Po bitwie pod Chrobrzem, w której oddział Langiewicza uległ rozproszeniu, Kupeczyński wraz z 20-ma towarzyszami schronił się do Krakowa. Manifestem z dnia 1 maja 1863 roku cesarz Aleksander II ofiarował darowanie winy wszystkim uczestnikom powstania, jeżeli nadal do powstania należeć nie

będą. Była to pułapka, gdyż powstanie, który ufając słowom manifestu, wrócił do rodziny, był natychmiast aresztowany.

Kupeczyński wrócił do Królestwa i zaczął organizować oddział werbując ochotników po wsiach, został podkomendnym Bajkowskiego, który z kolei podlegał Bleszyńskiemu, dowódcy oddziału piotrkowskiego i tam dosłużył się szarzy oficerskiej. Rozwołując polecenia władz powstańczych został pochwyciony w lesie pod Brzeźnicą. Zdołał wyrzucić z kieszeni wzięzione papiery i broń, znalazłono je jednak obok bryczki. Celem oszczędzenia rodziny, podał się za Piotra Szafranieckiego, który pożyczoną bryczkę jedzie do siostry do Cieżkowic.

Aresztowany przez kozaków oddziału Mułaczy - Chana, został odwieziony do Częstochowy, gdzie sąd wojenny rozpoczął śledztwo. Sąd ustalił, że Kupeczyński 1-mo będąc wojtem, a więc urzędnikiem państwowym, poszedł do „bandy” Langiewicza, 2-do powróciwszy po manifestie cesarskim nie zgłosił się do władzy administracyjnej, 3-o ponownie w końcu roku 1863 wstąpił do „bandy” i był oficerem, pomocnikiem Bajkowskiego, wreszcie 4-o na śledztwie i w sądzie uporczywie wypierał się zarzucanych mu przestępstw. Skazano go przeto, jako czynnego uczestnika buntu, na pozbawienie godności szlacheckiej, wszelkich praw i własności, oraz na ciężkie roboty w kopalniach Sybiru przez lat 12.

Po odbyciu na Syberii ciężkich robót, Kupeczyński nie mógł otrzymać pozwolenia na powrót do kraju. Pojechał więc do Irkucka, gdzie się ożenił i dorobił własnego domu. Tymczasem w roku 1879 wybuchł w Irkucku straszny pożar, który trwał dwie doby i spalił całe (drewniane) miasto. Majątek Kupeczyńskiego u-

legł też całkowitemu zniszczeniu. Wkrótce umarła mu żona, więc sam, bezdzietny, chwycił się różnych zajęć (np. wyrobu mydła), aby zebrać środki na podróż do Polski.

Wreszcie na skutek amnestii droga do Polski stanęła przed nim otworem. Podobno wysłał na ręce gubernatora piotrkowskiego uciulanę 5.000 rubli, które miały mu posłużyć w kraju do założenia sklepu. Przybył do Polski w 20 lat po zesłaniu, ale już niezupełnie zdrow na umyśle.

Zamieszkał narazie u swojego brata pod Radomskiem, skąd kilkakrotnie pieszo udawał się do Piotrkowa (50 km.) po odbiór pieniędzy od gubernatora, których stale mu odmawiano. Nie pozwalano też na założenie sklepu w mieście. więc postanowił wybrać się pieszo do Petersburga na skargę do cesarza. Pod Smoleńskiem znalazłono go w drodze zmarznętego i odesłano go do Radziechowic, do brata. Odwieziony do szpitala w Radomsku, po dwóch tygodniach zmarł w 1886 roku.

Z powodu zachwianej równowagi umysłu Kupeczyńskiego, nie można uważać za pewne jego opowiadań o pieniądzach przestanych od gubernatora w Piotrkowie. Po powrocie do kraju niepokój nerwowy nie pozwolił Kupeczyńskiemu pobyt dłużej u żadnego z krewnych lub znajomych. Chodził też często na piesze wędrówki, nierzadko bez pożywienia i noclegu.

Jako 16-letni uczeń gimnazjum, widziałem Kupeczyńskiego po jego powrocie z Syberii. Zasugerowany patrzyłem na tego bohatera-żenienika. Powieściopisarz Stanisław Władysław Reymont z twarzą, postawy i ruchów przypominał swojego wuja.

W-Kar.

Sam przez ocean „Mongolia” na nieznanym szlakach

Angielski major Long miał życie bardzo burzliwe, był ubóstwowany przez kobiety i rozchwytywany w salonach angielskiej arystokracji. Brał udział we wszystkich wojnach, jakie odbywały się w rozmaitych częściach brytyjskiego Imperium; w czasie wielkiej wojny został ranny na polach Lotaryngii. Dłuższy czas mieszkał w Indiach, brał udział w dławieniu hinduskiego powstania, polował na słonie i tygrysy, omal nie zginął w czasie katastrofy lotniczej, wreszcie pochował żonę i 2 córki. Życie zmęczyło go, nabrał nieufności do ludzi i postanowił spędzić resztę życia w zupełnej samotności.

Kupił sobie w tym celu niewielki statek „Mongolia” i zamierzając sam pójść się na najmniej znane szlaki morskie, by nie spotkać już żadnego człowieka. Samotna podróż będzie trwała rok. Następnie major zamieszka na jakiejś bezludnej wyspie i tu zamierza dokończyć życia w samotności, wśród przyrody i książek. Na pożegnanie oświadczył, że zienawidził ludzi i nie chce już ich więcej widzieć na oczy.

W PELPLINIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Nadolnego, ul. Bronisława Pierackiego (Kiosk Gazetowy).

Jak zapowiada się karnawał?

U progu Nowego Roku spotykając „Królewicz Karnawał”, zapraszając do wesolej i bezstrasznej zabawy. W ciągu dwóch miesięcy dosyć chętnie okazują się temu, a mamy nadzieję, że i humoru nie zbraknie. Przecież Nowy Rok rozpoczyna się pod znakiem zupełnie usprawiedliwionych nadziei na lepszą i pogodniejszą przyszłość. Nie zapomnijmy jednak o doświadczeniach lat ubiegłych. Przypomnijmy sobie, że

nawet najlepszy humor potrafił nam zepsuć... bolące i piekące nogi, zmęczone zabawą i tańcem. Pamiętajmy, że kąpiel nóg w orzeźwiających solach Elenrat uodporni nasze nogi na ból i zmęczenie, usuwając radykalnie wszelkie zgrubienia skóry, odciśki i t. d. Sol Elenrat, wyrobu firmy L. NASIEROWSKI w Warszawie, Kaliska 9, jest do nabycia w aptekach, drogeriach i perfumeriach w całej Polsce.

Ważne dla Młodzieży!

Książka ilustrowana

Okres Bożego Narodzenia łączy się zwykle ze znacznym ożywieniem na rynku księgarskim, bo ofiarowanie dziecku „na gwiazdkę” książki jest uważane za najbardziej pedagogiczne. Może i słusznie. Ale jedynie w tym wypadku, jeżeli książka jest naprawdę dobra. Nie znaczy to, aby była koniecznie umoralniająca, ale w każdym razie musi reprezentować zdrowy i pozytywny punkt widzenia na każde poruszone w niej zagadnienie.

Atrakcyjność książki powinna być w jak największym stopniu wykorzystana i podniesiona. I dlatego przede wszystkim przy groszowych wydawnictwach bardzo pożądana jest ilustracja.

Odnosi się to specjalnie do książek historycznych, które pobudzając wyobraźnię w kierunku uplastycznienia sobie i osób i całych sytuacji znajdują w ilustracjach wspaniałego sprzymierzenia. Odczucie artysty-illustratora z reguły idzie najbardziej po linii dążeń autora i po linii prawdziwości historycznej. Czy tutaj wchodzi w grę t. zw. intuicja artystyczna, która w wielu wypadkach słuszenie korygowała oparte na niekompletnych dokumentach, twierdzenia naukowe, trudno powiedzieć. Ale w każdym razie niewątpliwie dobra książkowa ilustracja podnosi stopień i poziom reagowania na treść książki.

A rola jej powiększa się znakomicie wtedy, kiedy książka idzie między wiejskie dzieci, do domów robotniczych i t. zw. inteligentek, ale takich, gdzie nie ma atmosfery kultury i gdzie estetyka nie jest w ogóle brana pod uwagę.

I jeżeli chodzi o społeczną rolę sztuki, o dalekie wychowawcze konsekwencje wypowiadania się artystów, z całą pewnością taka książka odgrywa znacznie większą rolę, niż normalna wystawa obrazów, lub nawet doroczny salon.

I pisząc kronikę naszego życia artystycznego, byłoby uderzeniem w nieistotne struny notowanie tylko tego, co się dzieje, w najbardziej, od

realnego życia oderwanych warunkach, a mianowicie — na wystawach.

W Przemyśle, nakładem „Pobudki” wydano książkę F. A. Ossendowskiego p. t. „Orły Podkarpackie” z rysunkami A. Sperskiego.

Sperskiego znamy już i z jego tegorocznej wystawy, o której pisałem i z wystaw, a nawet obecnego Salonu Zachęty.

Rysownikowi przypadło w udziale pokazanie nam życia, jakie przodkowie nasi za czasów króla Jagiełły prowadzili. Przypadło mu także w udziale pokazanie całej naszej ówczesnej moralnej i fizycznej teżyżny.

I sądzę, że jeżeli chodzi o wprowadzenie czytelnika w piętnastowieczną atmosferę, w jej sposób myślenia, odczuwania i zachowywania się, to Sperskiego należy uważać za współautora książki.

Samie ilustracje Sperski zrobił je z naprawdę dużym poczuciem dynamiki, co w książce batalistycznej jest pożądaną wartością.

Przy stosunkowo trudnych warunkach, bo przy kiepskim papierze i technice kreskowej, udało mu się uzyskać dobrą czystość i wyrazistość rysunku tak, że można ocenić i harmonizację układu poszczególnych ilustracji i ich walory plastyczne.

Bardzo dobra jest scena w lesie — przy ognisku. Należy się cieszyć, że ten rysunek i kilka innych trafią tam, gdzie sztuka z pewnością inną drogą by się nie przedostała.

Jeną z najpiękniejszych zalet ilustracji Sperskiego jest bardzo wyraźne odgraniczanie rzeczy ważnych od mniej ważnych, bo to dla nieprzygotowanego czytelnika stanowi niezwykle ważny warunek zrozumiałości rysunku.

Nie jest zasługą zrobić luksusowe wydawnictwo w dobrej szacie graficznej i wydać go w 500 niesprzedawanych egzemplarzach, ale notuję „Orły Podkarpackie” w pierwszym rzędzie dlatego, że jest to jedna z tych książek, które będą wielu ludzi wychowywały.

Jerzy Stokowski

Niefortunne polowanie Dwa wypadki postrzelenia

W czasie polowania urządnego na terenie folwarku w pobliżu Witkowa, powiatu żnińskiego, jeden z niefortunnych myśliwych, celując w zająca trafił w 18-letnią Martę Walczakównę, ranając ją poważnie ręką w głowę i nogi. Nieszczęsna ofiarę pechowego strzelca odwieziono do szpitala.

Podobny wypadek miał miejsce w lasach gminnych pod Niedźwiadami w tymże powiecie. Podczas polowania jeden z naganających potrącił nogą leżącą na ziemi fusję woja tejsze wsi Niezgody. Stojący opodal właściciel fusji ugodzony został nabojem w nogę. Rannym zajął się lekarz miejscowy. (a).

Ostatni mieszkaniacz bezludnego miasta

Mieszkał w lepiance poza jego granicami

Przed paroma dniami zmarł ostatni mieszkaniacz Silver City „Srebrnego miasta” w górach Skalistych (Stany Zjednoczone) Józef Smith. Również przed 50 laty, kiedy w Ameryce zaczęto budować kolej prowadzącą do brzegu oceanu Spokojnego Smith przyłączył się do partii robotników i razem z nimi udał się w głąb amerykańskiego ładu, w miarę tego jak posuwała się budowa kolei.

W Skalistych Górach Smith zatrzymał się na stałe. Wybrał sobie niewielką dolinę, zbudował dom i przystąpił do poszukiwania złota. Złota wprawdzie nie znalazł, było jedynie srebro, ale w tak małej ilości, że tylko z trudnością mógł utrzymać się. Tu pozostawał Smith w całkowitej samotności w ciągu kilku lat. Po pewnym czasie przyłączył się do niego 2 Meksykanczyków, którzy musieli, ze znanych tylko sobie powodów ukrywać się przed władzą.

W kilka miesięcy później roz-

biegła się w okolicach wiadomość, że w Górach Skalistych znalazłono olbrzymie złoża srebra. Poszukiwacze przygód i łatwego zarobku zaczęli masowo na pływać do doliny Smitha. Dokoła zaczęły wyrastać wspaniałe budynki, hotele, bary, restauracje, słowem wkrótce wyrosło nowe miasto. Ludność miasta wzrastała z każdym dniem, jednocześnie w mieście zaczęły się awantury, pijanstwo i mordowanie się wzajemnie.

Gdy ujawniło się, że w okolicach srebra prawie nie ma i pogłoska o olbrzymich złożach tego metalu była zwyczajną plotką „pionierzy” nowego miasta zniknęli prędzej niż przysli.

Smith znowu pozostał sam w swoich górach i dolinie, sam... w nowozałożonym mieście. Mógł wybrać sobie najwygodniejsze mieszkanie, jedno piękniejsze od drugiego, niektóre urządzone z prawdziwym komfortem, mimo to nie zamieszkał w żadnym i pozostał w swej starej chacie. Latem szukał srebra, a zimą polował.

Przed rokiem wzrok mu się popsuł zupełnie i musiano go odwieźć do szpitala w sąsiednim mieście. Tam też ostatnio zmarł. (b. g.)

W PIOTRKOWIE KUJAW.

zaprenumerować „ABC” można u p. Edwarda Pusza, ul. 3-go Maja (kiosk).

PASZTECIARNIA SMOK CHMIELNA 17 tel. 628-63
CIASTA DOMOWE • SAŁATKI • DANIA GORĄCE

JERZY MARIUSZ TAYLOR

45)

CZCICIELE WOTANA POWIEŚĆ

— Nie wspominaj mi o niej, Erich. Ja ale nie chcę nic wiedzieć o tej dziewczynie. Ona tak samo jak jej bracia stała się zakałą naszej rodziny. Ja ich wydziedziczę, Erich.

— Spokojnie, Wilhelm! Spokojnie! — mitygował go pastor. — Nie przeczę wcale, że twoi chłopcy znajdują się nadal pod wpływem tego Johnkego, który z całej naszej młodzieży stara się zrobić zupełnie innych, obcych Niemców, nie takich jak my wszyscy.

— Ten łajdak ale nie rozumie nic. On nie wie, że my tu spokojem i pracą wzięliśmy więcej, niż on może nam dać. On nie wie, że wprędce nie zostanie po nas ani śladu, jeżeli zaniedbamy naszych starych zwyczajów i naszej dawnej dobrej mowy. On jest hycel i huncwot. On zabrał mi wszystkie dzieci i córkę też — gorączkował się sołtys.

— Czekaj! Z Hildą nie jest tak źle. Hilda to dziś moja najlepsza pomocnica. Ona wraz ze mną dąży do unieszkodliwienia Johnkego. Ona go nienawidzi więcej niż ty, Wilhelm.

W błado-niebieskich oczach Wilhelma Ernina zapłonęły isierki zaciekawienia i nadziei zarazem. Przyłożył szeroko łapę do ucha, aby nie uronić ani słowa z wyjaśnień pastora. Bo pijacka wrzawa, jaka podniosła się wokoło pożerającego łapczywie swoje eisbeiny Raschfressera, ucichła od pewnego czasu i pastor znowu począł mówić szeptem. A w miarę jak mówił, zafrasowana i spochmurniała twarz sołtysa poczyniała się rozjaśniać.

— No, tak! Ty masz głowę, Erich — oświadczył wreszcie z uznaniem. — To jest dobrze wykombinowane. Ha! Ha! —

roześmiał się ochryplym głosem. — Jak ty ale zdołasz zalać te pieniądze, co?

Pastor zawtórował mu cichym, chytrym śmiechem. — Bez pomocy Hildy prawdopodobnie by mi się nie udało, ale przy jej współdziałaniu chyba tak. Mówię ci, Wilhelm, że to jest złota dziewczyna. To męski charakter. Oho! Kiedy się dowiedziała, że on zadurzył się w tamtej Ance Gołąbkównie, od razu zwróciła się przeciwko niemu.

— Ty w tym też trochę maczałeś palce, nie? — wtrącił znowu z domyślnym zadowoleniem stary młynarz.

— Zapewne. Ale nie o to chodzi. Słuchaj! Niech oni idą spokojnie na tę swoją wyprawę. Niechaj sobie szukają do woli tych tam skarbów podziemnych. Ja postanowiłem, że nie będę im w tym przeszkadzać. Co mi to szkodzi, że pan Johnke pobawi się ze swoimi chłopcami. Jestem przekonany, że to wszystko jest głupstwo i że żadnych skarbów nie ma pod palcem.

— Tak! Tak! To wszystko głupstwo — potakiwał sołtys z roztargnieniem, patrząc jak przy wielkim stole kierownik spółdzielni przy hucznym śmiechu zebranych przypina rzeźnikowi cichaczem do kołnierza wycięte z bibułki olbrzymie osłe uszy.

— Nie zwracaj uwagi na tych pijanych durniów. Słuchaj, co ci mówię, bo to jest ważniejsze — zgromił go pastor. — Ołóż cały ten niedowarzony Związek Czcieli Wotana, do którego musiałem się zaciągnąć dla dobra ogółu, jest zajęty wyłącznie przygotowaniami do owej wyprawy, a Johnke biega często do Teresinka. Może nawet za często, jeśli chodzi o te przygotowania, i zaczynam podejrzywać, że on naprawdę zakochał się w Gołąbkównie. No, to by mi ostatecznie wcale nie przeszkadzało — ciągnął dalej, jakby rozważając tylko na głos własne myśli. — Teraz jest tak, że z Związkiem i wszystkimi organizacjami, które zresztą są przeważnie nieczynne, bo mamy przecież lato, zarządzam ja i Hilda. Twoja córka prowadzi całą korespondencję. Rozumiesz już pewnie, że w porozumieniu z Hildą postarałem się tak ustalić datę przyjazdu tego człowieka, który ma tu przywieźć pieniądze,

aby zastał mnie zamiast Johnkego. Ja go przyjmę. Rozumiesz, Wilhelm? — rozwijał swój plan z chytrym uśmiechem. — I w rozmowie z nim postaram się, oczywiście, tak rzecz wykreślić, aby dostać do swych rąk całą subwencję. To będzie duża suma, Wilhelm! Nie bój się. Wystarczy na zapłacenie księżnie za łaki lubartowskie. Będziesz je mógł potem rozparcelować między naszych ludzi nawet za połowę ceny sprzedanej i wtedy dopiero oni będą cię wychwalać pod niebiosa, a ty zarobisz jeszcze więcej, niż się spodziewałeś. Rozumiesz mnie? No i co najważniejsze — kończył, — że my przecież nie popełnimy w ten sposób nic złego. Nie nie kradniemy nikomu. Wiemy, że wzmoczymy tą drogą nasz stan posiadania, a o to chodzi przecież.

— No tak, tak — przerwał sołtys. — Ale co będzie z tym Johnkem?

Pastor przypatrzył mu się ze zdziwieniem.

— Jaktó, człowieku? Czy nie domyślasz się tego? Zwolnimy go po prostu. Wtedy przecież nie będzie już nikomu potrzebny, nawet tym swoim berlińskim przyjaciółom. A zresztą — machnął lekceważącą ręką, jakby te sprawy uważał za rzecz zbyt małej wagi, aby się nad nią dłużej zastanawiać — zresztą mam wrażenie, że on sam poda się do dymsji.

Zobaczył w błado-niebieskich oczach sołtysa nową wątpliwość, ale uśmiechnął się tylko i poklepał go protekcyjnie po ramieniu.

— Stary jesteś, Wilhelm — powiedział żartobliwie. — Teraz widzę, że ty naprawdę jesteś już stary. Zapominasz zupełnie, że w pomoc nam przychodzi sprzymierzeniec, którego mam imię miłość. Ołóż, jeżeli Johnke naprawdę zakochał się w tej Ance Gołąbkównie i z nią się ożeni, to ona przecież szybko przerobi go na Polaka. To jest takie jasne, jak piwo naszej dobrej wdowy Klein — zakończył z krótkim śmiechem.

(D. c. n.).

Z tajemnic lwowskiego magistratu Grzechy gazowni miejskiej kosztowały miasto dotąd 50.000 zł.

Mniej więcej od roku 1934 miejska gazownia we Lwowie nie mogła skleić budżetu. Okres ten przypada na te czasy, kiedy ster rządów w lwowskiej gminie dzierżył niepodzielnie p. Drojanowski — głęboko zapisany w pamięci Lwowa. Otóż gazownia miejska zgodzie z umową, od dłuższego czasu pobiera gaz od towarzystwa „Gazolina” w Daszewie — placąc należność za pobrany gaz na podstawie wskazówek odpowiedniego zegara. Wtajemniczeni twierdzą, że do obsługi tego zegara wyznaczono około 30 robotników, którzy tak manipulowali zegarem, że wskazywał mniejszą ilość od faktycznie pobranego gazu. Robotnicy, którzy to czynili, zdawali sobie z tego sprawę, że dyrekcja gazowni jest wobec tego od nich zależna, przeto używali również gazu na swoje własne potrzeby. Nie właściwie „funkcjonowanie” zegara wykrył dopiero wermistrz p. Seweryn, komunikując o tym początkowo dyrektorowi gazowni p. Piwońskiego, a następnie prezydentowi miasta. Kiedy oba doniesienia pozostały bez skutku, sprawę skierowano do prokuratora, który natychmiast wszczął w tej sprawie dochodzenie.

Początkowo mówiono, że gazownia dzięki tak dobroczynnemu dla niej zegarowi pożytyła sobie bez płatnie około 6 milionów m. sześć. Rzecznikowi natomiast wykrył tylko 2 miliony m. sześć, li tylko dlatego, że rzeczoznawcą był p. poważny i ceniony profesor Politechniki, ale specjalista od budowy maszyn, a nie od gazu. Wreszcie sprawa stała się zbyt głośna, (pomimo tego, że miejscowa prasa nie czyniła nawet wzmianki o tym) i na radzie

mięskiej wpłynęła interpelacja. Wówczas wiceprezydent miasta p. Dr. Weryński oficjalnie oświadczył: „że w gazowni wszystko jest w porządku, a jeżeli będą straty Tow. „Gazolina” — wówczas gmina je pokryje. Dowodem tego, że takie straty były jest fakt, że gmina zapłaciła Towarzystwu 50 tysięcy złotych tytułem odszkodowania — robiąc przy tym Towarzystwu „Gazolina” nadzieję wydzierżawienia mu miejskiej gazowni.

Uartym sposobem magistratu tych ludzi, którzy zareagowali na nieuczciwe metody, usunęło. W szczególności wermistrza Seweryna przeniesiono z centrali do drogowych robót, zaś urzędników, pp. Kołmana i Osuchowskiego do innych działów magistratu. Rzecz ciekawa, że główny świadek tych

„zegarowych manipulacji”, robotnik Grabowski, zginął niespodziewanie w dość tajemniczych okolicznościach. Jedni mówili o samobójstwie — drudzy o śmierci „z niedopatrzienia”. W każdym razie wdowa po owym robotniku nie dała wiary obu wersjom i zrobiła doniesienie do prokuratora w sprawie tajemniczej śmierci jej męża.

Dopełnieniem gospodarki gazowni miejskiej jest fakt popierania przez nią żydowskich dostawców. Wbrew przepisom, dostawcą żelaza jest radny miejski żyd Finkelstein, rury żelazne dostarcza żyd Kern, papier i przybory kancelaryjne — żydowska firma Schaffa, a ukoronowaniem wszystkiego — to nominacja żyda adwokata p. Vogelfängera na syndyka prawne

go gazowni miejskiej. — Ostatnio dyrektor gazowni otrzymał w dniu 11 listopada krzyż zasługi za rzetelną i sumienną pracę... Taku

ABC sportowe

Mecz piłkarski dwu Śląsków Wysokie zwycięstwo Polaków 4:2

W niedzielę odbył się w Bytomiu mecz piłkarski między reprezentacją Śląska polskiego i Śląska niemieckiego. Spotkanie zakończyło się oczekiwanym zwycięstwem Śląska polskiego w stosunku 4:2 (2:0). Grę rozpoczęła drużyna niemiecka i już w pierwszej minucie ma mruwaną pozycję, której jednak nie wykorzystuje. Po kilku minutach Polacy rozgrywają się i w 6-ej min. zdobywają przez Pieca 1-go prowadzenie po ładnej akcji całego ataku. Po zdobyciu tej bramki drużyna polska przejmując już całkowicie inicjatywę w swoje ręce. W 25-ej min. Willimowski po przeboju podwyższa wynik do 2:0. W chwilę później ostry strzał Pionka bramkarz gospodarzy ładnie broni. Do końca pierwszej połowy Polacy mają przewagę i wynik mógłby być znacznie wyższy, gdyby atak polski potrafił lepiej wykorzystać dogodną sytuację.

Druga połowa gry rozpoczyna się pod znakiem wielkiej przewagi drużyny polskiej. Polacy nie schodzą prawie z połowy boiska gospodarzy, zagrażając ich bramce, w której jednak bramkarz Staniczek broni bardzo szczęśliwie, nie dopuszczając do podwyższenia wyniku. 16-ta minuta przynosi trzeci punkt dla Polaków, zdobyty przez Willimowskiego. W 22-ej min. Cebula z podania Pieca 1-go podwyższa wynik do 4:0.

OFENSYWA NIEMCÓW

Znosi się na wysokocyfrową porażkę Niemców, gdyż Polacy w dalszym ciągu mają znaczną przewagę. Od 26-ej min., w której Niemcy zdobywają pierwszy punkt przez Pawlickiego z zamieszania podbramkowego, następuje zupełny zwrot. Drużyna niemiecka przejmując

je inicjatywę i przy dopingu publiczności raz po raz zagraża bramce polskiej. Dobrze jednak grająca obrona (Kinowski — Michalski) likwiduje szereg groźnych sytuacji. W 39-ej min. Pawlicki po raz drugi umieszcza piłkę w bramce polskiej, ustalając wynik dnia.

GÓRĄ PIECE

W drużynie polskiej, która przewyższała o klasę Niemców najlepiej zagrali bracia Piecowie, oraz obrona. Willimowski przeciętny. Za wiedli Skrzypiec oraz Pionek. Poza tym Cebula na pozycji kierownika ataku zupełnie zawodził.

W drużynie niemieckiej na pierwszym był Pawlicki oraz bramkarz Staniczek. Reszta grała słabo, z wyjątkiem kilku minut w drugiej połowie.

Sędziował p. Buettner z Bytomia. Widzów około 6.000

Żyd wyzyskiwacz posiadaczem medalu

Na Pradze przy ul. 11-go Listopada 10 ma swoje biura i fabryczkę firma „Cholinka Polska”.

W drugim podwórzu w głębi dru-

giego podwórza, w brudnych odrapanych budynkach robotnicy Polki w zimnym nieopalanym lokalu w strasznych warunkach wykonują swoje prace. Za pracę tę otrzymują 120 dniówki, przy czym właściciel chce odbić sobie angielską sobotę 6-godzinną zmusza je do pracy w pozostałe dni tygodnia po 9 godzin dziennie.

Właścicielem jest żyd Szlama Szymonowicz. W biurze firmy, w której oczywiście urzędnikami są już sami żydzi, wiszą nad biurkiem dyplom Krzyż Zasługi brązowy za eksport, podpisany przez min. Kosińskiego.

Jest to fakt niesłychany. Płacąc po 120 i kradnąc po prostu nadliczbowe godziny robotnikom, żyd, nie tylko może zarobić dobrze na sprzedaży wewnątrz kraju i na eksporcie, ale otrzymuje jeszcze medal od ministra.

Obniżka opłat za paszporty zagraniczne

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych obniżyło opłaty za paszporty zagraniczne dla osób wyjeżdżających drogą morską przez jeden z portów polskiego obszaru celnego. Paszporty z terminem 6-miesięcznym kosztują obecnie 480 zł., a rocznic 960 zł., przy przejazdach zaś drogą morską z portów polskich odpowiednio opłaty będą wynosiły 40 względnie 80 złotych.

Na lodowej tafli Cracovia zwycięża Dąb 4:2

W drugi dzień świąt odbył się w Krakowie pierwszy w bieżącym sezonie mecz hokejowy między Cracovią i katowickim Dębem. Zawodnicy zakończyli się zwycięstwem Cracovii w stosunku 4:2 (3:0, 0:0, 1:2).

W pierwszej fazie gry Cracovia zagrała brawurowo i efektną grą za-

skoczyła Ślązaków, zdobywając w krótkich odstępach trzy bramki przez Wolkowskiego (2), oraz Kowalskiego.

Druga tercja upłynęła wśród gry monotonnej i nieciekawej. Pierwszy atak Śląski kilkakrotnie zagrał w bramce Cracovii, ale nie umiał zdobyć punktu.

Dopiero ostatnia tercja przyniosła znowu ożywienie i obfitowała w wiele interesujących momentów. Ślązacy rozegrali się i niewiele brakowało, aby wyrównali. Pierwszy punkt zdobył Urson z podania Burdy. Niedługo potem Urson przebił się i zdobył drugą bramkę. W Cracovii zapanowała chwila konsternacji, ale trójka olimpijka zrywa się do kontrataku i przez dłuższy czas obiega bramkę przeciwnika. Przed końcem Wolkowski strzela 4-tą bramkę dla Cracovii ustalając wynik dnia.

Sędziował Metzner z Katowic. Widzów około 1500.

AZS GROMI ŻYDÓW

W niedzielę odbyły się w Warszawie trzy mecze hokejowe, w zawodach o mistrzostwo klasy A. AZS pokonał ZASS 5:0, a Warszawianka wygrała ze Skrą 4:2.

Miedzynarodowe turnieje hokejowe w Garmisch i St. Moritz

W Garmisch rozpoczęły się międzynarodowe turnieje hokejowe. W sobotę i niedzielę odbyły się następujące mecze:

Riesersee — Wiener E. V. 2:2.
Budapest — Wiener E. V. 4:3.

W St. Moritz rozpoczęły się międzynarodowe turnieje hokejowe z udziałem klubów 5 państw. Do-

tychczasowe wyniki: E. H. C. (St. Moritz) — Amsterdam 3:0, E. H. C. — Queens Club (Londyn) 10:0, Berliner S. C. — Cercles Sport d'Hiver (Bruksela) 3:0, Berlin — Amsterdam 1:0, St. Moritz — Bruksela 3:2.

Do finału doszły Berliner S. C. i E. H. C. (St. Moritz).

Śląsk żąda reformy Ligi 12 klubów i rehabilitacji Dębu

Na najbliższym walnym zebraniu PZPN Śląsk okręgowy zw. piłki nożnej wniesie m. in. następujące wnioski:

1) o dopuszczenie mistrza i wice-mistrza Śląska do rozgrywek o wejście do Ligi z uwagi na wielką ilość klubów na Śląsku, o równym poziomie technicznym, których awans

ze względu na ograniczoną ilość klubów w lidze jest obecnie niemożliwy.

2) o reasumację nchwały walnego zebrania PZPN w sprawie Dębu.

3) o podwyższenie liczby klubów w lidze do 12 z tym, że do Ligi wecho dził k. s. Dąb.

Uczmy się boksu Bezpłatny kurs bokserki C. W. S.

Sekcja Bokserka S. S. „C. W. S.” organizuje 3 miesięczny bezpłatny kurs nauki boksu, w czasie od 3 stycznia do 31 marca 1938 r. Kurs prowadzić będą instruktorzy Stowarzyszenia w poniedziałki, śro-

dy i piątki w godz. 18.00 — 19.30, w lokalu własnym przy ul. Terespolskiej Nr. 34.

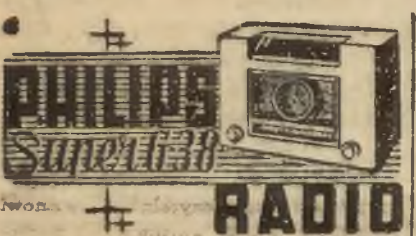
Zapisy przyjmuje Sekretariat Stowarzyszenia Sportowego „CWS” ul. Jerozolimskiej Nr. 40 codziennie prócz niedziel i świąt w godz. 16.00 — 19.00 i w soboty od 14.00 do 17.00.

Mecz Schmelling-Louis w Berlinie?

Ze względu na niepopularność Schmellinga w Ameryce prowadzone są obecnie pertraktacje o przeprowadzenie meczu z Louisem na terenie Niemiec. Jak donoszą pisma amerykańskie, trudnością wynikała głównie na tle finansowym. Mianowicie organizator tych zawodów meżer Jacob domaga się finansowej gwarancji w wysokości 750 tys. dol. i gwarancji wywozu tej sumy do Ameryki.

Odwołanie konkursu skoków

Zapowiadany na 2-gi dzień świąt konkurs skoków na Krokwi, nie doszedł do skutku z powodu nie dostatecznej pokrywy śnieżnej na zeskoku. Jak wiadomo, skocznia została ostatecznie przebudowana i z tego powodu dopiero ostatnio spadły śniegi przykryły świeżo zakończone roboty, tym samym skocznia nie jest jeszcze dostatecznie przygotowana do odbicia na niej konkursu na większą skalę.

WTOREK

6.15 Koleda. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (pięty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (pięty). 11.57 Czesi i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Audycja dla dzieci starszych. 16.05 Aktualności finansowe — gospodarcze. 16.15 Utwory na dwa fortepiany w wyk. St. Allinowskiego i Wł. Markiewiczówny. 16.30 Pogadanka. 17.00 „Kowalscy się odnalezli” — powiastka. 17.15 Muzyka salonna. 17.30 Pogadanka. 18.15 Muzyka techniczna. 18.35 Audycja dla wst. 19.00 „Niemierne książki” — wieczór VII. „Wyznania” — Świętego Augustyna. 19.30 Recital skrzypcowy T. Ochlewskiego. 19.50 Pogadanka. 20.00 Muzyka taneczna w wyk. Małej Orkiestry P. R. 21.40 Etykiety kompozytorów polskich (XXIX audycja): Józef Wieniawski. 22.30 Pogadanka muzyczna. 22.40 „Dziecko i czar” — fantazja Hryczna w 2-ach częściach — poemat Colette z muzyką M. Raveila. Transmisja ze studia Rozgłośni Paris P. T. T.). 23.00 Dziennik i kom. meteorologiczny.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
19.00 Niedzielnego wieczoru: „Wyznania” Świętego Augustyna — audycja w oprac. ks. dr. Jana Czaja.
20.00 Muzyka taneczna.
21.40 Utwory Józefa Wieniawskiego.
22.40 „Dziecko i czar” — fantazja Hryczna. Transmisja z Paryża.

WARSZAWA II

13.00 Koncert z płyt. 14.10 Poemat symfoniczny (IV audycja) (pięty). 15.10 Pogadanka. 15.20 Wiadomości sportowe. 15.35 Trio Salonna Polskiego. 16.00 Muzyka (pięty). 16.05 Koncert solistów. Wyk.: B. Malinowska — mezzosopran. J. Schindlerowa — fortepian. Akomp. Wł. Wielanowicz. 16.55 Życie kulturalne. 22.00 „Prezenty imieninowe” — monolog J. Czerwskiego — w wyk.

M. Cwiklińskiej. 22.15 Piosenki w wyk. L. Szczepanki (pięty). 22.30 Muzyka taneczna z dancingu „Café-Club”. 22.30 Muzyka taneczna (pięty).

AUDYCJE KROKOPALOWE

24.00 1. Dziennik. 2. Orkiestra dęta Dyrekcji Tramwajów i Autobusów Miejskich. 3. Fragment z powieści Sewera „Matka”. 4. Chór rewiellersów. 5. Pogadanka. 6. Zespół Henryka Kowalskiego. SEODA
6.15 Koleda. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka (pięty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (pięty). 11.57 Czesi i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Pogadanka dla dzieci starszych. 16.05 Skrzynka językowa. 16.15 Audycja dla dorosłych (telegazety egzotyczne). 17.15 „Kowalscy się odnalezli” — powiastka. 17.30 Recital wielozłoty Maryli de Wolley. 17.30 Pogadanka prawnicza. 18.00 Wiadomości sportowe. 18.10 Muzyka lekka (pięty). 18.35 Audycja dla wst. 19.00 „Autorki” — humoreska H. Sienkiewicza. 19.20 Recital śpiewaczy Maryli de Wolley. 19.35 „Cieszkowski” — odczyt. 19.50 Pogadanka. 20.00 Z biegiem Dunaju — koncert rozrywkowy (pięty). 20.45 Dziennik. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Zygmunta Dygata. 21.45 Karandran poezji. 22.00 Koncert rozrywkowy w wyk. Orkiestry Wileńskiej. 22.50 Dziennik i kom. meteorologiczny.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE

16.15 Koldy egzotyczne.
16.20 Recital śpiewaczy Maryli de Wolley.
20.00 Z biegiem Dunaju — koncert rozrywkowy (pięty).
21.00 Koncert chopinowski — gra Zygmunta Dygata.

WARSZAWA II

13.00 Koncert rozrywkowy (pięty). 14.10 Beethoven — muzyka programowa (pięty). 15.00 Postawka gospodarska. 15.15 Wiadomości sportowe. 15.20 1000 taktów muzyki w wyk. Zesp. St. Radheina. 16.00 Jak słuchać nowej muzyki (IV audycja). 16.30 Lekkie piosenki i duety w wyk. J. Godlewskiej i A. Boguckiej. 16.50 Muzyka lekka (pięty). 19.55 Życie kulturalne. 22.00 Teatr a wojna — relasjon. 22.15 Muzyka taneczna (pięty).

AUDYCJE KROKOPALOWE

24.00 1. Dziennik. 2. Co słychać w sporcie polskim. 3. Nasi sołdaci. 4. „Pomajmy Polskę” — zimowe polowy, pogadanka. 6. Muzyka dla dzieci (pięty). 6. „Zdrowie do Krystyny” — pogadanka w języku angielskim.

Wypadki podczas świąt Samobójstwa, pożary i awantury pijackie

Tegoroczne Święta Bożego Narodzenia rozpoczęły się serią licznych samobójstw.

„NIE MOGĘ ŻYĆ JAK CZŁOWIEK”
I tak, w dzień wigilijny popełnił samobójstwo przez powieszenie w piwnicy domu nr. 92 przy ul. Pawlej, Jan Paweł, drukarz, lat 35. Zarabiał on około 100 zł. tygodniowo, jednak wszystkie pieniądze przepijał wraz z kolegami i żoną zmuszona była go utrzymywać. Samobójca pozostawił kartkę następującej treści: „Proszę nikogo nie winić o moją śmierć. Umieram, ponieważ nie potrafię żyć jak człowiek”. Przybyli lekarz pogotowia stwierdził zgon, zwłoki zabezpieczono na miejscu.

BRAK PRACY
Przed domem nr. 89 w Al. Jerozolimskich znaleziono w wigilię młodą kobietę wyciągniętą z samochodu. Była nią 27-letnia maszyniśka, Melania Stankiewicz, zamieszkała w Skarżysku, która w celach samobójczych zażyła większą ilość wronolu. W stanie ciężkim odwieziono ją do szpitala Dzieciątka Jezus. Przyczyną samobójstwa — brak pracy.

NOŻEM W SERCE
Na Annopolu, 19-letni bezrobotny Stanisław Mop, w zamiarze samobójczym przebił się kilkakrotnie nożem w okolicach serca. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala Przem. Pańskiego.

PRZECIEŁA SOBIE ŻYŁY
Targnęła się na życie 31-letnia Czesława Jurcinka, zamieszkała przy mezu przy ul. Kamionkowskiej 25. Samobójczyni przecięła sobie żyły u obu rąk. Przyczyną samobójstwa był rozstrój nerwowy.

Za pomocą gazu świetlnego usiłowała pozbawić się życia 37-letnia służąca Janina Węglowska (Sienna 59). Desperackie leżąc w łóżku w porę doszreglił domownicy, którzy wezwali pogotowie. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala Dzieciątka Jezus. Przyczyną samobójstwa nie ustalono.

**PRZECHODZIEN
UDAREMNIAŁ ZAMACH**
W stanie nietrzeźwym usiłował popełnić samobójstwo 27-letni Mieczysław Łapkievicz, konduktor tramwajów miejskich, (Wronia 82). W chwili gdy niedoszły samobójca usiłował wpiąć jodynę, jeden z przechodniów wytrącił mu z rąk butelkę, której szkło pokaleczyło Łankiewiczowi rękę. Po opatrunku desperata przewieziono do domu.

AWANTURY I BOJKI
Po tej serii samobójstw, jaka poprzedziła święta, odwieczną tradycją

Warszawa była terenem pijackich awantur, które jednak w stosunku do lat ubiegłych były mniej liczne.

Na ulicy Puławskiej, 31-letni robotnik Stefan Bogucki (Podchorążych 23) odniósł trzy rany tłuczone głowy.

Na ul. Radzymińskiej w bóje na tle porachunków osobistych został pobity Stefan Krysiak, lat 24, krakowiec, zam. przy ul. Szerokiej nr. 38.

SKATOWANA PRZEZ MĘŻA
W domu nr. 185 przy ul. Wolskiej została dotkliwie pobita przez męża Józefa Głowacka, lat 34 (zam. tamże). Głowacka uległa ranom tłuczonym i ciętym czoła z naruszeniem gałki ocznej. Pogotowie przewiozło ją do szp. na Czystem.

NAPADY NOŻOWE
Na ul. Julianowskiej został poranny nożem Tadeusz Jazdzikowski, lat 18, drukarz, zam. przy ul. Marywilskiej nr. 13.

Na ul. Radzymińskiej został dotkliwie pobity nożem przez jakiegoś napastnika Feliks Kowalewski, lat 21, reżnik, zamieszkały w Zaczysu. Pogotowie przewiozło go do szp. Przem. Pańskiego.

Przy zbiegu kic. Żelaznej i Chłodnej został ranny nożem Zygmunt Borakowski, lat 18, bez zajęcia, zam. przy ul. Chłodnej nr. 12.

Na ul. Nalewki w domu nr. 35 został pobity w czasie bóiki Stanisław Federowicz, lat 43, dozorca tego domu.

KRWAWA KLÓTNIA RODZINNA
Poza tym krwawa tragedia rodzinna rozegrała się w domu nr. 6 przy ul. Melazynskiej w mieszkaniu małż. Banickich. W czasie libacji między żoną Józefa Banickiego, Marią, lat 41, a pasierbem Ignacym, 24-letnim robotnikiem, dochodziło do ostrej sprzeczki. Sprzeczka przerodziła się w awanturę, Banicka chwyciła w złości tasak i rzuciła się z nim na pasierba. W wyniku awantury Ignacy Banicki odniósł kilka ran w głowę tasakiem. Pogotowie po opatrunku przewiozło go do szpitala Dr. Jezus.

W innych punktach miasta ogółem ofiarą bójk i awantur padło 17 osób. Wszystkim pomocy udzieliło pogotowie.

16 POŻARÓW

Warszawska straż ogólna nie oróżnowała także w ubiegłe święta, gdyż podczas świąt wylęgła się w 16-tu wypadkach. Najczęstszą przyczyną pożarów było wadliwe ustawienie żelaznych piecyków.

Kotowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 293.55; Bruksela 89.45; Londyn 26.38; Nowy Jork 5.27 i trzy osme; Nowy Jork (kabel) 5.27 i pięć osmych; Paryż 17.95; Żuryc 18.53; Sztokholm 136.05; Praga 122.00.

1 proc. premialowa inwestycyjna i emisji 30.00; II emisji 79.50; dolarówka 42.50 — 42.90; 4 proc. konsolidacyjna (większe) 68.00 — 67.75 — 68.00; 4 proc. konsolidacyjna (drobne) 68.50 — 66.75; 4 i pół proc. wewn. państw. 68.25; 5 proc. konwersyjne 68.00.

8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 3.14; 4 proc. ziemskie seria V 54.00 — 4 i pół proc. ziemskie seria V 63.25 — 63.00 — 63.50; 4 i pół proc. Pozn. ziemstwa kred. seria K 61.00; 5 proc. Warszawy (1933 r.) 69.73 — 69.88; 5 proc. Lublina 58.00; 5 proc. L. Z. Łódzi (1933 r.) — 25; 6 proc. oblig. m. Warszawy 8 i 9 po 69.00. Akcje: Bank Polski 114.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 36.25 — 36.50; Węgiel 31.00 — 30.75 — 31.00; Lipolp 62.25; Modrzewie 14.00; Ostrowiec 54.50; Starachowice 35.50 — 35.25 — 35.50; Tomasz. Jedwab 128.00.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Pszemka jednolitą 29.00 — 29.50; zbierana 28.50 — 29.00; żyto I st. 23.50 — 24.00; owies I st. 22.00 — 22.75; st. 20.25 — 21.00; jęczmień browarny 21.50 — 22.00; jęczmień 19.75 — 20.00; groch polny 27.00 — 28.00; Victoria 29.00 — 30.00; młyn niebieski 14.50 — 15.00.

15.25 — 15.75, rzepak zimowy 56.00 — 57.00, letni 54.00 — 55.00, rzepak zimowy 52.00 — 53.00, letni 52.00 — 53.00, siemię lniane basis 90 proc. 46.00 — 46.50, konieryna czerw. sur. 95.00 — 105.00, kon. biała 190 — 210; mak niebieski 81.00 — 83.00; mąka pszeniana gat. I 45.00 — 48.00 gat. II 34.00 — 36.00 pastwana 20.00 — 21.00; żytnia gat. I 33.25 — 34.00, gat. II 24.50 — 25.50; razowa 25.75 — 26.50, otręby pszenne grube 17.00 — 17.50, średnie 15.25 — 15.75, małe 15.25 — 15.75, żytnie 14.50 — 15.00; makuchoy lniane 20.50 — 21.00; rzepakowe 18.00 — 18.50, siła sojowa 24.00 — 24.50, siła pszeniana (żytnia) 7.50 — 8.00; siano słodkie prasowane 11.50 — 12.00 prasowane 9.50 — 10.50.

Przemówienie Ojca Św.

w dniu Wigilii Bożego Narodzenia
o prześladowaniach religijnych w Niemczech

MIASTO WATYKANSKIE, 26. 12. Gdy w dzień wigilijny Kardynałowie i Dwór papieski składali Ojcu św. dorocznym zwyczajem życzenia i dziekan św. Kolegium wygłosił okolicznościowe przemówienie, w odpowiedzi swej Papież podkreślił, że do podziękowań za życzenia dorzucić musi dwa słowa. Jedno stwierdzające fakty, drugie — przypominające zasady i słowa najwyższego protestu.

Brutalność, gwałt i podstęp

Smutną zaiste jest rzeczą stwierdzenie faktu prześladowania religijnego w Niemczech, Ojciec św. powtarza: prześladowania, bowiem jest to jedynie właściwa nazwa tego, co się w Niemczech dzieje. Powtarza się ciągle, że w Niemczech nie ma prześladowania, Ojciec św. jednak wie, że to prześladowanie istnieje, prześladowanie rozbudzające niepokój, poważne i tak obfitujące w smutne skutki, że mało było podobnych przykładów. Jest to prześladowanie, któremu nie brak brutalności, gwałtu, podstępów, złośliwych fałszów i kłamstw. Nikt nie może myśleć, by Papież poruszając rzeczy tak poważne nie był dobrze o nich poinformowany lub mówił o nich bez ich zbadania. Ojciec św. kocha Niemcy, z którymi miał tyle drogiej Mu i cennych łączności, zwłaszcza w dziedzinie intelektualnej, i mało krajów zna równie dobrze jak Niemcy.

Rzekoma polityka w kościele

Podwójnie przeżywa bolesną jest dla Niego rzeczą, gdy stwierdzić musi, że od dawna w Niemczech popelnia się przewinienia przeciw prawdzie, tak szczególnie drogiej Ojcu św., przeciw hierarchii, religii, Kościołowi katolickiemu. Mówi się tam, że religia katolicka nie jest już religią katolicką, lecz polityczną, że nie naucza się Wiary, lecz „robi politykę”. Takim pomawianiem religii o politykę usiłuje się usprawiedliwić prześladowania i przedstawić je jako narzędzie obrony. Ojciec św. przypomina, że to samo doświadczał sam Jezus Chrystus, gdy stawiano Go przed Piłatem pod zarzutem uprawiania polityki i zamiaru ogłoszenia się królem. Piłat, który zrozumiał fałsz oskarżenia, lecz udawał, że tego nie pojął, zapytał wtedy Jezusa, czy by istotnie był królem? Jezus odpowiedział, że królestwo Jego nie jest z tego świata, gdy by bowiem było ziemskie „wzdyżby się bili słudzy moi”.

Watykan nie ma armii

To samo może powiedzieć Papież. Gdyby uprawiał politykę, w dzisiejszych czasach, gdy tyle mówi się o uzbrojeniach i wojnie, mógłby przecież posiadać gdziekolwiek chociażby jakieś małe siły, które by Mu przyszły z pomocą. Ojciec św. jednak tego nie potrzebuje i z Jezusem Chrystusem powtarza, że królestwo Jego nie jest z tego świata. Nie czyni polityki, lecz za Boskim Mistrzem powtarza, że celem Jego jest danie świadectwa prawdzie, aczkolwiek świat mało troszczy się o prawdę, podobnie jak Piłat, gdy zapytawszy Jezusa: „Co jest prawda?”, odszedł.

Ojciec Św. protestuje

Papież przed światem całym protestuje przeciw oskarżaniu Kościoła o politykę. Na całym świecie są wierne i oddane dzieci Jego i nikt z nich nie uwierzy, by Papież uprawiał politykę, wszyscy natomiast mogą stwierdzić, że prasa japońska, która widzi w

widzą, iż naucza jedynie religii. Zapewne, musi pouczać także, że najwykleszy obywatel powinien swym życiem świeckim stwierdzić poddanie się prawom boskim, to jednak nie jest polityką. Ojciec św. chce tylko, by także w życiu świeckim, zbiorowym i społecznym szanowane były Prawa Boże, które są także prawami dusz, kto zaś inaczej myśli i mówi, obraża prawdę.

Pretekst do prześladowań

Największym bólem Namiestnika Chrystusowego jest to, że stawia się Go pod zarzutem nadużycia religii, dotkliwym przez to, że to samo oskarżenie rzuca się pod adresem tylu czcigodnych braci wśród biskupów i kar-

dynałów, pod adresem tylu kapłanów i wiernych, zawsze gotowych do posłuszeństwa wobec praw Boga, pragnących być nie tylko dobrymi chrześcijanami, ale i dobrymi obywatelami, świadomymi swoich obowiązków społecznych zarówno wobec ludzi jak i wobec Boga.

Zaznacza Ojciec św., że protest Jego nie potrzebuje być wyrażeniem niezadowolenia z całego światem, powtarza, że nie uprawia i nie chce uprawiać polityki, jak to wiedzą i widzą wszyscy, którzy chcą patrzeć. Pragnie tylko, by to stwierdzenie prawdy posłużyło pociechą dla tych braci w episkopacie i tych drogiej kapłanów i wiernych, którzy cierpią prześladowania tak błędnie i niesprawiedliwie im narzucane. Oj-

ciec św. chce, by synowie Jego wiedzieli, iż jest z nimi, iż zna ich udręczenia i cierpienia i Jego najgłębszym bólem jest właśnie to, iż wie, jak bardzo obraża się ich w najczulszych sprawach szlachetnej ich duszy.

Wezwanie do modłów

Zakończył Ojciec św. swe przemówienie z serca płynącym błaganiem Najwyższego, by pośpieszył z pomocą swym wiernym synom, tyle cierpiącym nie tylko w Niemczech, ale i w innych krajach oraz wezwaniem wszystkich do modłów, aby ci, którzy obrażają prawdę oświeceni zostali a wszyscy mogli znieść obecne doświadczenia z cierpliwością, którą wskazuje nieskończone miłosierdzie Boga.

Nota amerykańska do Japonii Rząd Stanów Zjednoczonych nie wierzy by zarządzenia japońskie okazały się skuteczne

WASZYNGTON, 26. 12. Ambasador Stanów Zjednoczonych w Tokio, Grew, wręczył rządowi japońskiemu notę rządu Stanów Zjednoczonych. Nota po przypomnieniu incydentu na rzece Yang-Tse stwierdza, iż rząd St. Zjedn. z zadowoleniem obserwował szybkość, z jaką Japonia odpowiadała na notę z dnia 14 grudnia, uznając swą odpowiedzialność za incydent z kanonierką „Panay” i wyrażając ubolewanie oraz gotowość wypłaty odszkodowania.

Rząd U. S. A. uznaje, że doniesienia rządu japońskiego o wydanych przezeń zarządzeniach, od powiadającą żądaniom wyżej wspomnianej noty.

Rząd japoński podał w swojej nocie wyniki, do których doprowadziło śledztwo, rząd amerykański utrzymuje jednak własne poglądy, będące rezultatem przeprowadzonego przez siebie śledztwa i wyraża jednocześnie wątpliwość, czy zarządzenia japońskie okazały się skuteczne i uniemożliwiły nowe ataki lub bezprawne interwencje sił zbrojnych japońskich, skierowane przeciwko obywatelom amerykańskim i ich interesom.

Nota amerykańska kładzie kres napięciu stosunków dyplomatycznych między Ameryką a Japonią. Odszkodowanie, jakie Japonia będzie miała zapłacić nie jest jeszcze ściśle określone, przy czym jak to wskazuje ostatni ustęp noty, rząd amerykański nie wyraża zbytniego zaufania w stosunku do dalszych zarządzeń władz japońskich. Z tych też względów Stany Zjednoczone śledzić będą z jak największą uwagą akcję japońską w Chinach.

W każdym bądź razie ogłoszenie noty przyczyni się niewątpliwie do uspokojenia umysłów w Ameryce przynajmniej na kilka dni przed zamierzoną projekcją filmu ilustrującego bombardowanie kanonierki „Panay”.

Z punktu widzenia międzynarodowego, nota może być uważana jako pierwszy krok ku zacieśnieniu współpracy dyplomatycznej Stanów Zjednoczonych z innymi sygnatariuszami traktatu waszyngtońskiego.

TOKIO, 26. 12. Żona ambasadora Stanów Zjednoczonych w Tokio p. Grew złożyła ofiarę w wysokości 50 jen dla żon żołnierzy japońskich walczących w Chinach.

Fakt ten podkreślany z ogromnym zadowoleniem przez całą prasa japońską, która widzi w

tym dowód, że Stany Zjednoczone nie żywią względem Japonii

Wielkie zbrojenia morskie Ameryki wymierzone przeciwko Japonii

WASZYNGTON, 26. 12. W następstwie wizyty admirała Leahy w Białym Domu postanowione zostało znaczne zwiększenie floty amerykańskiej w roku 1938. Szczegółowy program rozbudowy floty będą prawdopodobnie ogłoszone urzędowo zaraz po Nowym Roku. Decyzja w sprawie zwiększenia floty zapadła jeszcze przed zatwierdzeniem kanonierki „Panay” — lecz incydent ten przyspieszył uchwalenie kredytów niezbędnych dla realizacji nowego programu morskiego, który jak sądzą, przekraczać będzie granice traktatów i obejmie budowę większej liczby okrętów niż zamierzano przedtem.

Egzekucja w celi gazowej

KRÓLEWIEC, 26. 12. Z Kowna donoszą, że został tam stracony za pomocą gazów trujących niejaki Aukstis, skazany na karę śmierci za wymordowanie całej rodziny, składającej się z 5 osób. Jest to trzeci z rzędu wyrok na Litwie, wykonany w celi gazowej.

Dantejskie sceny w domu obłąkanych Jeden z pawilonów spłonął doszczętnie Liczba ofiar jeszcze nie ustalona

LEPUY, 26. 12. W zakładzie dla umysłowo chorych w Montredon pod Lepuy wybuchł pożar. Spłonął doszczętnie gmach, w którym zamieszkiwało 135 chorych. Spod gruzów wydobyto dotychczas 5 trupów. Czynione są dalsze poszukiwania.

Le PUY, 26. 12. Z pod gruzów spalonego pawilonu w zakładzie dla umysłowo chorych wydobyto już zwłoki 8 trupów. Zwłoki ciała są tak zmasakrowane, że trudno je rozpoznać, a ponadto nie jest wykluczone, że są to już szczątki 9

W WOŁOMINIE

zaprenumerować „ABC” można u p. Szadkowskiej (kiosk gazetowy)

Ks. Michał Radziwiłł pod kuratelą opiekuna tymczasowego

Sąd uwzględnił skargę rodziny

POZNAN, 26. 12. Z Ostrowa donoszą: Sąd Okręgowy w Ostrowie ustanowił nad ks. Michałem Radziwiłłem tymczasowego opiekuna w osobie Alfreda Chłapowskiego do czasu rozstrzygnięcia sprawy o jego ubezwłasnowolnienie. Wniosek o wyznaczenie tymczasowego opiekuna postawiła ro-

dzina ks. Michała Radziwiłła. Wniosek ten jednak został odrzucony przez sąd opiekuńczy w Ostrowie. Przeciwnie temu odwołała się do sądu okręgowego rodzina księcia i prokurator. Obecnie Sąd Okręgowy odwołanie to uwzględnił i tymczasowego opiekuna postawiła ro-

Prasa łotewska zapowiada wizytę min. Becka na Łotwie

RYGA, 26. 12. Prasa łotewska powraca do wiadomości o mającej nastąpić wizycie polskiego ministra spraw zagranicznych na Łotwie, przy czym notuje również pogłoski o możliwości rewizyty

min. Becka w Sztokholmie. Omawiając stanowisko Polski wobec trudności, jakie przeżywa obecnie Liga Narodów, dzienniki stwierdzają, że stanowisko to jest rzeczowe i poważne.

Groźna sytuacja w Teruelu Czerwoni na przedmieściach

SAN SEBASTIAN, 26. 12. Korespondent Havasa podaje, że ra-

diostacja powstańcza w Teruelu dała wczoraj wieczorem komunikat, wskazujący, że wojska rządowe, chociaż znajdują się na przedmieściach, nie zdołały dotrzeć do centrum starego miasta, które jest energicznie bronił przeciw wszelkim atakom. Z drugiej strony donoszą, że wojska powstańcze spieszące zagrożonemu miastu na pomoc posuwają się szybko z północy i południa ku Teruel.

SALAMANKA, 26. 12. Na odcińku Teruelu wojska generała Aranda posuwają się zwycięsko naprzód. Załoga Teruelu stawia atakującym skuteczny opór i zadaje im ciężkie straty. W dniu wczorajszym wzięto do niewoli kilkudziesięciu jeńców. Na stronę powstańczą przeszło kilkudziesięciu milicjantów w pełnym rynsztunku.

Sowieckie klejnoty

KRÓLEWIEC, 26. 12. Z Kowna donoszą, że jeden z jubilerów kowieńskich udał się do Sowietów i zakupił tam klejnoty na sumę 500.000 litów. W drodze powrotnej na granicy aresztowały go władze sowieckie i osadziły w więzieniu, klejnoty zaś zostały skonfiskowane.

Francja na wulkanie Kapitulacja władz w Colombes Gorączkowe obrady gabinetu

PARYŻ, 26. 12. Święta we Francji upłynęły pod znakiem poważnego napięcia politycznego i nowej fali strajków. Strajk w fabryce wyrobów chemicznych Goodrich w miejscowości podparyskiej Colombes, przybrał w czasie świąt charakter konfliktu między masami robotniczymi i władzami bezpieczeństwa. — Strajk robotników

transportowych groził w czasie świąt pozbawieniem stolicy dowozu niektórych produktów spożywczych, nie mówiąc już o trudnościach w kolportażu dzienników przy wstrzymaniu komunikacji na niektórych podmiejskich liniach autobusowych. Haletargowe w Paryżu, jak również główne firmy kolporterskie obsługiwane były przez ciężarowe samochody wojskowe. Paryżanie, jak i mieszkańcy prowincji, otrzymali w święta normalnie dzienniki dzięki temu, że strajkujących szoferów, zajmujących się kolportażem, zastąpili żołnierze z taborów samochodowych. W przemyśle spożywczym obsadzone przez strajkujących robotników sklepy towarowe, nie zostały dotąd oswobodzone.

Ponieważ do tych konfliktów strajkowych, które jak np. transportowy, czy przemysłowy spożywczy, odbijają się dotkliwie na życiu codziennym stolicy, dola-

czają się i inne strajki na prowincji, rząd premiera Chautemps stanął w okresie świąt przed poważnym problemem, już nie tylko społecznym, lecz także i politycznym. W prezydium rady ministrów przez święta toczyły się gorączkowe konferencje. Premier Chautemps w dzień wigilijny pracował do godz. 3 w nocy nad znalezieniem wyjścia z sytuacji strajkowej, która — jeśli chodzi o zakłady chemiczne w Colombes, czy strajk transportowy — groziła w każdej chwili poważnymi konsekwencjami.

Strajk w fabryce w Colombes, zakończył się kapitulacją władz wobec okupujących fabrykę robotników, których policja nie była w stanie usunąć, pomimo wyraźnego rozkazu. Rząd uciekł się do perswazji i w końcu robotnicy zgodzili się opuścić tereny fabryczne w nocy z soboty na niedzielę, ale pod warunkiem, że fabryka przez czas trwania pertraktacji, t. j. do 3 stycznia zostanie „zneutralizowana”, to znaczy, że właściciele narówni z robotnikami nie będą do niej mieli dostępu. Premier Chautemps zaakceptował ten warunek. Po raz pierwszy więc zastosowano neutralizację fabryki, co w obecnej sytuacji nabiera charakteru precedensu o poważnych konsekwencjach.

Czarnocki wraca do więzienia

POZNAN, 26. 12. Sąd apelacyjny w Poznaniu rozpatrywał na posiedzeniu niejawnym zażalenie prokuratora sądu okr. w Gdyni przeciwko orzeczeniu sądu okr. w Gdyni, postanawiającemu zwolnić nie z aresztu za kaucją 10.000 zł.

b. starostę Czarnockiego, skazanego w procesie gdyńskim na 2 lata więzienia. Sąd apelacyjny uznał zażalenie prokuratora za uzasadnione i postanowił b. starostę Czarnockiego aresztować.

Ceny ogłoszeń: za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł, w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W Dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty i wyjaśnienia — 1,50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczą się za oddzielne wyrazy. — tłusty druk — podwójnie. Ogłoszenie dysponowane tylko do wydania warszawskiego (bez prowincjonalnej mutacji) w tekście str. 2 — 70 gr., w reklamach str. 5 — 50 gr. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Aleja Jerozolimska 3a — biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Ttel. 727-33.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Telefony 666-62 (sekretariat) 666-99 (ogólny), Oddział miejski „ABC” Al. Jerozolimska 3a. Tel. 88.333 przyjmuje interesantów codziennie w godzinach 17.30 — 19.00. ADMINISTRACJA: Warszawa, Al. Jerozolimska 121. Tel. 309-33. Kantor prenumeraty: Al. Jerozolimska 3a I piętro. Tel. 8-18-33. Zarząd i Dział Ogłoszeń: Al. Jerozolimska 3a. Tel. 727-33. Konto P. K. O. 23400. Skrzynka Pocztowa 745. Adres telegraficzny — ABC Warszawa. PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 11-44. Biuro czynne w godz. 10—13 i 15—18. Poznań, 27 Grudnia 2, Włocławek, Cyganki 34, tel. 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, Kutowice, ul. Stawowa 16, tel. 318-28. PRENUMERATA: miejscowa (z odnośnieniem do domu) i na prowincji zł. 2,30 miesięcznie; wydanie B wraz z dzielnikiem Sienkiewicza zł. 3,30 miesięcznie. Za granicą zł. 4,00. Wyd. B (z premią książkową) zł. 5,50. W Austrii, Czechosłowacji, W. M. Gdańsku i na Węgrzech cena prenumeraty jak w kraju.